

Veto

Minder sociale centjes

p. 3

**Bruin gevaar onder de
loep: katern Vlaams Blok**

pp. 7-10

**Kreatief met trekszak:
Fluxus**

p. 13

BETOGING VOOR VRIJE TOEGANG TOT HET ONDERWIJS

Omdat onderwijs een recht is, geen voorrecht

Vorig jaar merkten we voor het eerst de pijnlijke gevolgen van de kontingentering in Wallonië. Terwijl de sinds drie jaar verplichte toelatingsexamens in Vlaanderen evolueerden tot een frustrerend staaltje folklore, heeft men bij onze zuidelijke landgenoten de schifting uitgesteld tot na de derde kandidatuur. Omdat beide landsgedeelten de vrije toegang tot het onderwijs als een basisrecht beschouwen, staat er op woensdag in Brussel een nationale betoging tegen de toelatingsbeperking op de agenda.

In Wallonië is het onderwerp van de selectieproeven binnen de Geneeskundefakulteit bijzonder aktueel. De eerste selectie is er vorig jaar doorgevoerd. De Geneeskunde-studenten kunnen er tijdens de kandidatuurpunten vergaren door proeven af te leggen. De schifting gebeurt aan de hand van een klasement na het derde jaar. Vorig jaar richtte men in Wallonië een platform op tegen de numerus clausus. De Vereniging voor Vlaamse Studenten (VVS) trad aanvankelijk als waarnemer toe tot dit platform. Ook in Leuven organiseerde men een solidariteitsaktie, waarbij Pieter De Somer — weliswaar symbolisch — werd dichtgemetseld om te beklemtonen dat de democratisering van het onderwijs ook in Vlaanderen nog lang niet gerealiseerd is.

Vorige week dinsdag liep een aantal studenten en scholieren in de kijker door het artsensyndikaat te bezetten. VVS organiseerde de aktie in samenwerking met de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) en de Fédération des Etudiants Francophones (Fef). Met deze bezetting wilden zij een lans breken voor de vrije toegang tot het onderwijs, die momenteel beknot wordt door de toelatingsexamens. Een voorafgaande prospectie had uitgewezen dat het syndikaatsgebouw enkel toegankelijk is voor wie over een magneetkaart beschikt.

Er werd beslist dat enkele aktievoerders met een bezoeker zouden binnenglippen en de deur zouden openhouden voor hun kompanen. Zo geschiedde het, maar op de eerste verdieping stonden de vijftig studenten met de handen in het haar omdat ook deze deur beveiligd was. Enigszins verrast stelden ze vast dat de deur gewoon openstond. De aktievoerders grepen deze afwezigheid van enige toegangsbeperking tot het heiligdom der artsen met beide handen aan. De vrijwel onmiddellijk opgeroepen arm der wet weigerde de pers echter toegang tot de bezette lokalen zodat de perskonferentie uiteindelijk in de inkomhal plaatsvond.

De studenten legden de nadruk op de toelatingsbeperking in de fakulteit Geneeskunde. Deze is een gevolg van de kontingentering, een federale maatregel die het aantal nieuwe artsen wil vastleggen door slechts een beperkt aantal Riziv-nummers toe te kennen. Alleen patiënten van een dokter met zo'n nummer krijgen hun kosten terugbetaald. De Vlaamse studenten

kunnen zich niet vinden in deze kontingentering en de naar aanleiding daarvan getroffen maatregelen op onderwijskundig vlak. Zij zijn immers van mening dat iedereen het recht heeft om onderwijs naar eigen interesse en mogelijkheden te volgen en hameren dan ook op het feit dat er verschillen zijn tussen de middelbare scholen, die hun leerlingen in diverse mate voorbereiden op het ingangsexamen. Recent onderzoek heeft daarenboven bevestigd dat de toelatingsproef een bijkomende drempel vormt voor scholieren die uit lagere socio-economische klassen komen. Bovendien kan men zich de vraag stellen of men in deze problematiek niet met twee maten weegt. Terwijl de studenten hebben moeten inbinden op het vlak van de democratische toegang tot het onderwijs, is er vrijwel niets gebeurd bij de artsen zelf om het vermeende overaanbod aan geneesheren weg te werken (zie het artikel op p.4).

De aktie van vorige week gold slechts als opwarmer. Voor volgende week heeft

het platform van VVS, Fef en VSK een nationale betoging in petto. Het platform richt zijn pijlen bij die gelegenheid nogmaals op de kontingentering voor artsen en tandartsen en de dreiging van de toelatingsbeperking die de studenten kinesiterapie boven het hoofd hangt. Ook het *droit des inscriptions complémentaires* (het verhoogde inschrijvingsgeld dat aan enkele Waalse hogescholen de drempel voor minder gegoe-de studenten aanzienlijk verhoogt) is voor het platform een doorn in het oog. Omdat onderwijs een recht is, geen voorrecht: demokraten aller fakulteiten, verenigt u!

**Annelies Baudonck
Nathalie Van Leuven
Pieter d'Hoine**

De betoging voor een democratische toegang tot het onderwijs vindt plaats op woensdag 15 november om 14 uur op het Rogierplein te Brussel. De Leuvense delegatie verzamelt om 13 uur aan het station te Leuven.

Pamfletten

Misschien heeft u het zelf wel gemerkt: op verschillende plaatsen in Leuven waren pamfletten te vinden tussen de Veto's. De inhoud en toon van de flyer druisten linea recta in tegen de redaktionele lijn van Veto, iets wat de Veto-lezer zonder enige twijfel zelf kon bedenken. Dezelfde Veto-lezers hebben dan ook spontaan de pamfletten verwijderd en de redaktie op de hoogte gebracht van de feiten, waarvoor dank.

De redaktie van Veto wenst echter op dergelijke provokatie niet verder in te gaan.

(mad)

Kontingentering nu ook in de onderschriften. Wegens een toelatingsbeperking mogen bijschriften in foto's vanaf Veto 9 nog slechts 500 tekens bevatten. Serge Simonart doet alvast zijn duit in het zakje en belooft het woord 'ik' uit zijn vocabulaire te schrappen. Als we hem een valabel alternatief aanbieden weliswaar. Het Vlaams Blok is natuurlijk naar goede gewoonte weer tegen. Waarom spitten we uit op de pagina's 7 tot en met 10. Wereldberoemd in Estland omdat een Vlaamse groep nu eenmaal niemand kan wijsmaken dat ze 'Big in Belgium' is: Fluxus. Discordia rammelt gewoon nog eens zijn repertoire af. Onze kulturo's kwamen tevreden terug. Bach was een rasechte crimineel, maar dat houdt het Lemmensinstituut niet tegen de vent nog eens te eren. Gelukkig was er nog de terugkeer van Roger Liekens in de lezersbrieven om dat te compenseren. Hierbij moeten wij het laten want de numerus clausus is berei

(foto Jochen Verghote)

Moerasdampen

Thanksgiving is een tipisch Amerikaans feest. Omdat ik geen Amerikaan ben, weet ik eigenlijk niet wat dit feest inhoudt, waar het vandaan komt en waaraan men dank dient te geven. Ik twijfel er echter niet aan dat in onze door de kommersie geregeerde wereld dit feest, na Halloween, ook wel bij ons zal ingevoerd worden.

Hoe zou men dit jaar Thanksgiving vieren ten huize Bush, of ten huize Gore? Aan tafel bij een van hen zal de gevulde kalkoen dit jaar zeer zuur worden opgediend. Al heeft George W. niet zoveel aanleiding nodig om een beetje zurig uit de ogen te staren. Toch ontpopt zich in Bush een soort van grappenmaker: "Mijn broertje beseft dat hij dit jaar op het Thanksgiving-diner koeltjes zal worden onthaald als hij mij Florida niet bezorgt." Het broertje waarvan sprake is, is John Ellis Bush, Jeb voor de vrienden en de media, huidig gouverneur van Florida. Als er ooit een Bush in de sporen van grijze George zou treden, dan zou het Jeb zijn.

Natuurlijk kan iemand die Jeb genoemd wordt geen president worden, zo zit de wereld nu eenmaal niet in elkaar. Natuurlijk moest Florida naar George W. gaan, met Jeb als gouverneur. Toen op een gegeven moment de televisiezenders lieten weten dat de alligatorstaat voor Gore was, was Jeb "diegene die echt met, je weet wel, interessante emoties worstelde op dat moment" dixit George. Hoezo interessant, George? Leerrijk? Pijnlijk?

Pijnlijk zou het ook wel eens kunnen worden bij de Gores thuis, die avond op

Thanksgiving. Hij is er ook bijzonder dichtbij en verliezen zou niet leuk zijn, zeker als de nederlaag misschien kan toegeschreven worden aan een ideologische medestander. We hebben het dan natuurlijk over de meest kleurrijke kandidaat (al is dat een groot woord), de groene Ralph Nader. Die kan dan wel zeggen dat als Gore verliest hij dat louter aan zichzelf te wijten heeft, maar grote vreugdesprongen zullen er bij hem aan tafel ook wel niet te bewonderen zijn als de Republikeinen de lakens zullen uitdelen in het Witte Huis. Lakens die, as usual, wel weer niet zullen gewassen zijn.

En wat dan te denken van Pat Buchanan, grijzer dan een olifant gekleed in een grijze regenjas, met een grijze muts op, wandelend in Brussel op een regenachtige herfstdag? Deze conservatief geeft toe dat zijn tevel aan stemmen in Florida er waarschijnlijk te weinig zijn voor Gore en speelt daarmee in zijn kaart. Terwijl een Republikeins president toch net dat ietsje meer plezier zou moeten opwekken bij Pat, als hij tenminste weet wat plezier is.

Hoe het ook zij, de wereld een dolgedraaide mallemlen noemen lijkt weer ietsje meer terecht dan gisteren. En laten we hopen dat we binnenkort tussen de opstijgende en onduidelijke moerasdampen uit de Everglades de gestalte kunnen ontwaren van de nieuwe 'machtigste man op aarde' en dat hij het goed meent met de Amerikanen, de wereld en wulpse stagiaires. Al moet ik de eerste wulpse stagiaire nog tegenkomen die een dodelijk zwak heeft voor hetzij Gore hetzij Bush. We'll see.

Tijl Vanneste

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 27
Nummer 9
13 november 2000

Ver. uitg.: Loes Geuens
Hoofdredactie: Marie-Anne Dedeurwaerdere
Redaktiesekretaris: Loes Geuens

Doka: Katelijne Beerten, Ellen Claes, Miek Stevens, Jeroen Op de Beeck, Jochen Verghote

Medewerkers: Annelies Baudonck, Katelijne Beerten, Sin Declerc, Anne Dekerk, Filip De Keukeleire, Pieter d'Hoine, Filip Hermans, Ilse Lauwers, Caroline Leysen, Thomas Leys, Jorn Peeters, Kathleen Raskin, Helene Tops, Nathalie Van Leuven, Tijl Vanneste, Matthieu Van Steenkiste, Veerle Vanvoorden, Leen Van Zele

Lay-out en vormgeving: Katelijne Beerten, Ellen Claes, Marie-Anne Dedeurwaerdere, Tom Delreux, Pieter d'Hoine, Willy Leung, Kathleen Raskin, Miek Stevens, Pieter Van der Aa, Steven Van den Eede, Steven Van Dessel, Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste, Tijl Vereenoghe

Dtp: Tom Delreux, Willy Leung, Steven Van Dessel, Heidi Van Hout
Spelling: Heidi Van Hout
Eindredactie: Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste
Assistentie-eindredactie: Katelijne Beerten, Filip Hermans

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Kempenland (Herentals)
Oplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdagnamiddag om 16.00 u

Kafka in Den Haag

Van 13 tot 25 november vindt in Den Haag (Nederland) de zesde internationale klimaatconferentie plaats. Op de agenda staat de discussie over de implementatie van het Kyoto-Protokol, het belangrijkste milieuverdrag op het vlak van het klimaatvraagstuk. Hierbij wordt het jaar 2002, dit is tien jaar nadat het eerste VN-klimaatverdrag tijdens de top van Rio tot stand kwam, naar voren geschoven als streefdatum voor het in werking treden van het verdrag.

Het Kyoto-Protokol werd in 1997 door meer dan 160 landen plechtig ondertekend. Dit neemt niet weg dat het verdrag tot op heden nog steeds niet geratificeerd werd. Anno 2000 is er nochtans een wetenschappelijke consensus over de versterkende rol van menselijke activiteiten op het broeikas-effect en de hieruit resulterende globale opwarming. Het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC — een groep van meer dan 2000 wetenschappers onder het toezicht van de Verenigde Naties) stelde in 1995 in zeer klare taal: "The balance of evidence suggests a discernable human influence on the climate". Ondertussen is het bekend geraakt dat het IPCC een nieuw rapport af heeft waarin gesteld wordt dat de te verwachten globale opwarming tijdens de volgende eeuw nog dramatischer is (tot + 6°C ten opzichte van 1990) dan werd geschat in 1995.

Het is bekend dat koolstofdioxide (CO₂) het hoofdaandeel van de door de mens geproduceerde broeikasgasemissies vertegenwoordigt. De verbranding van fossiele brandstoffen voor verwarming, elektriciteit en transport vormt de voornaamste bron van deze koolstofemissies. De potentiële gevolgen van de globale opwarming en de daarmee gepaard gaande destabilisatie van het klimaat zijn inmiddels gekend. Orkanen, bosbranden, droogtes en overstromingen zouden frekwenter voorkomen waardoor onder andere de drinkwatervoorziening, landbouw en biodiversiteit nadelig kunnen beïnvloed worden. Kortom, de leefbaarheid voor mens en natuur staat op het spel. Ondanks de wetenschappelijke onzekerheid over de eksakte gevolgen van de globale opwarming, zijn de recente extreme weerfenomenen (bijvoorbeeld Orkaan Mitch, overstromingen in Engeland en Mozambique, droogte in de Verenigde Staten) een eerste aanwijzing voor wat ons en de toekomstige generaties te wachten staat indien er geen ingrijpende maatregelen worden getroffen. Vandaar dat volgens het IPCC en de Nasa een reductie van respectievelijk 60 en 70 procent van de mondiale emissie van de zes voornaamste broeikasgassen (CO₂, CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) gerealiseerd dient te worden om een stabilisering van het klimaat teweeg te brengen. Het Kyoto-Protokol voorziet echter in een gemiddelde emissiereductie tegen 2008-2012 van slechts 5,2 procent ten opzichte van het referentiejaar 1990. Deze 'last' moet gedragen worden door de zogenaamde Annex-I-landen (dit zijn de geïndustrialiseerde landen). Zo moet de Europese Unie haar uitstoot met 8 procent verminderen, de Verenigde Staten met 7 procent, Canada en Japan met 6 procent. Ontwikkelingslanden hoeven volgens het Kyoto-verdrag geen acties te ondernemen. Terecht, aangezien zij niet voor de globale opwarming verantwoordelijk zijn! Het World Wildlife Fund berekende in haar opmerkelijke 'Living Planet Report 2000' dat een gemiddelde inwoner van een niet-Oeso-land jaarlijks 2 ton CO₂ uitstoot (dit is de som van directe en indirecte emissies), tegenover 19 en 9 ton CO₂ door respectievelijk een doorsnee Noord-Amerikaan en West-Europeaan.

Niettegenstaande de vooropgestelde emissiereductie van 5,2 procent schromelijk tekortschiet, zullen lobbyisten uit tal van industrielanden in Den Haag kosten nog moeite sparen om het Kyoto-Protokol (nog) verder af te zwakken. Het Protokol inkorporeert reeds vier soorten van zogenaamde 'flexibele mechanismen'. Primo: via het verhandelen van emissierechten kan een sterk vervuulend land emissierechten opkopen van landen die beneden hun emissieplafond zitten. Secundo: als gevolg van een samenwerking tussen twee Annex-I-landen kan het 'donorland' een gedeelte van de gere-

liseerde emissiereducties als krediet toegewezen krijgen. Tertio: Annex-I-landen kunnen schone projecten realiseren in ontwikkelingslanden, waarbij de uitstootreducties worden toegekend aan het financierende land. Quarto: activiteiten in onder andere landbouw en bosbeheer die CO₂ uit de atmosfeer fikseren (in zogenaamde 'koolstofputten'), kunnen eveneens omgezet worden in kredieten. Het is evident dat deze mechanismen gedroomde achterpoortjes vormen voor geïndustrialiseerde landen die reële emissiereducties in eigen land tot het absolute minimum wensen te herleiden. Business as usual dus.

In Den Haag zal er sterke druk worden uitgeoefend door de olielobby om deze poorten verder open te breken. Vooral de oliebaronnen in de Verenigde Staten wensen hun verplichtingen enkel en alleen na te komen op voorwaarde dat een ongelimiteerd gebruik van de flexibele mechanismen wordt toegelaten (de Europese Unie pleit voor een beperking van 50 procent). Daarnaast zal ook de kernenergieobby nadrukkelijk op de top aanwezig zijn om energieopwekking via kernsplitsing aan de man/vrouw te brengen als hét milieu- en broeikasvriendelijke alternatief. Het zou evenwel moeten duidelijk zijn dat een technologie op basis van kernsplijting geen ekologisch aanvaardbaar alternatief kan bieden, gezien haar bijzonder 'foutonvriendelijk' karakter.

De politieke lobbyisten mogen zich in Den Haag aan het warme onthaal van allerhande milieu-organisaties verwachten, waar zij een symbolische dijk rond het conferentiecentrum zullen optrekken. Net zoals in Seattle, Washington en Praag zullen vertegenwoordigers van de zich (stapsgewijs) ontwikkelende internationale siviele maatschappij op het appel zijn om hun stem in het debat te laten weerklinken. Die mondige burgers keuren het ultraliberale vrijemarktdenken, dat ten grondslag ligt aan het Kyoto-Protokol, volmondig af en durven het paradigma van de economische groei in vraag stellen. In Den Haag zullen zij bindende afspraken omtrent de reductie van de uitstoot van broeikasgassen eisen. Bovendien moet er paal en perk gesteld worden aan hypokriete schijnmaneuvers zoals de koehandel in vervuillingsrechten. Ook de koolstofputten zouden uit het Kyoto-verdrag moeten geweerd worden. De meest doeltreffende manier om de globale opwarming te bestrijden is ervoor te zorgen dat de in de aarde aanwezige koolstof (in de vorm van kolen, olie of gas) permanent in de ondergrond BLIJFT. Hoewel koolstofputten in het beste geval slechts een tijdelijke opslagplaats voor koolstof vormen, brengt het aanplanten van snelgroeïende bomen zoals de eucalyptus of genetisch gemanipuleerde populiersoorten biodiversiteitsproblemen met zich mee.

Nochtans gaat er een enorme kloof tussen wat er objectief noodzakelijk is en wat er in Den Haag naar alle waarschijnlijkheid uit de bus zal komen. Bovendien heeft de recente oliecrisis duidelijk gemaakt dat niet alleen de klassieke olieobby's maar eveneens grote frakties van de westerse bevolking zich, wars van de harde ekologischer realiteit, halstarrig blijven vastklampen aan fossiele brandstoffen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat pleitbezorgers van duurzame en/of hernieuwbare energiebronnen nog steeds stiefmoederlijk worden behandeld. Opvallend hierbij was de houding van de groenen die in dit debat angstvallig zwegen over de mogelijke heffing van een energietaks. Het was nochtans hét moment om een discussie over onze energievoorziening en ons eksuberant consumptienivo ten gronde te voeren. De weg naar een sociaal en ekologisch duurzame oplossing van het klimaatvraagstuk vormt niet meteen de meest evidente, maar is nochtans de enige eerbare keuze die ons rest.

Bart Naessens, Burg. Ir. Scheikunde, onderzoeker aan de VUB en Peter Tom Jones, Burg. Ir. Milieukunde, onderzoeker aan de KU Leuven

Instorten niet uitgesloten

Tet als vorig jaar moest er weer bespaard worden in de sociale sektor van de KU Leuven. Als er voor de financieringsproblemen van studentenvoorzieningen geen oplossing uit de bus komt, zal er nog 5 à 8 jaar extra moeten bespaard worden. Dit is vooral eigenaardig omdat het ministerie van Onderwijs tegenwoordig kwistig strooit met extra middelen. Daarom heeft een aantal studenten in de vakantie reeds actie gevoerd om het probleem in de aandacht te brengen.

Tot nader order is er in Leuven een periode aangebroken van duurder kamers in de residenties, duurder maaltijden in Alma, minder dienstverlening omwille van personeelsinkrimpingen en slechter onderhouden residenties. De redenen voor deze besparingen zijn vrij complex. Vooreerst is de sektor voor haar financiering op twee manieren afhankelijk van de studenten-aantallen. Enerzijds geeft de Vlaamse overheid jaarlijks een bedrag dat schommelt naargelang het aantal ingeschreven studenten. Anderzijds vloeit sinds 1987 ook een deel van het inschrijvingsgeld naar studentenvoorzieningen. Sinds enkele jaren kampt de KU Leuven echter met het fenomeen van de dalende studentenaantallen, dat zich trouwens ook voor andere onderdelen van onze universiteit stelt. Daarom pleitte de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) ondermeer in de studentenspeech van vorig jaar voor een meer studentonafhankelijke financiering. Het is immers onverdedigbaar dat goedgevoerde diensten in problemen komen door toevallige fluktuaties van studentenaantallen.

Dit voorstel viel in goede aarde bij verschillende actoren in het onderwijslandschap zodat men effectief tot een gedeeltelijke bevroering van de universteitsgelden kwam. Groot was echter de konsternatie toen bleek dat dit gold voor alle domeinen van de universitaire werking behalve de studentenvoorzieningen. Een hiaat in de regeling waar tot op heden nog niemand een afdoende verklaring voor heeft kunnen bieden. Volgens sommigen is men het gewoon vergeten, volgens anderen wil men zo de sociale sektor dwingen tot het uitwerken van selectievere voorzieningen.

GROF

Een andere oorzaak voor de besparingen is dat er dit jaar is beslist tot een niet-indexering van de werkmiddelen en een aanpassing van de middelen voor personeelskosten, die lager is dan de index. In de praktijk komt dit neer op een besparing ter grootte van de index voor de werking en een besparing ter grootte van het verschil met de index voor het personeel. Dit is een vrij grove beslissing omdat zij net op een moment komt dat de studentenvoorzieningen al in de problemen zitten. Bovendien had minister van Onderwijs Vanderpoorten bij haar aanstelling beloofd dat zij zou ingaan op de aloude studenteneis om tot een gelijkstelling te komen tussen de lagere sociale betoelaging van de hogescholen en die van de universiteiten. Als nu blijkt dat zij dit denkt te bereiken door de middelen van de universiteiten te verlagen, zou dit de studenten ernstig kunnen ontrouwen. Daarom hebben de VUB-studenten met de steun van een delegatie uit Leuven onlangs betoogd. Op het onderhoud dat zij hiermee afdwongen met vertegenwoordigers van de Vlaamse regering, bleek de wil om op deze beslissing terug te komen onbestaande. Acties in andere steden vallen niet uit te sluiten.

Een laatste oorzaak van de besparingsnoodzaak is dat de studentenvoorzieningen geconfronteerd worden met een markt van schaalvergroting terwijl ze zelf gebonden

blijven aan hun (kleinschalige) instellingen. Een oplossing hiervoor zou er in bestaan de voorzieningen los te koppelen van de instellingen om zo tot regionale samenwerkingsverbanden te komen. Dit zou behalve schaalvoordelen ook het positieve effect hebben dat dingen als onderzoeken, die nu gefragmenteerd zijn, op een efficiëntere

begroting die aan elkaar hangt met ad hoc-oplossingen, kunnen vermijden.

Enkel het laatste voorstel werd aangevaard, de andere werden naar die denktank verschoven omdat het te laat zou zijn om nog te bekijken wat de gevolgen op lange termijn zouden zijn. Een argument waar in te komen is, omdat eigenlijk enkel de di-

andere studentenorganisaties moeten wenden tot de Financiële Controle Commissie (FKK). Een mening die de andere leden van RvS echter niet delen, waardoor dit voorstel werd afgeketst. De vraag stelt zich echter hoe lang het nog houdbaar is een parochiewerking te onderhouden als men zijn basisdoelstellingen niet eens meer

(foto archief)

manier kunnen gebeuren. Zo zouden de studentenvoorzieningen terug een speler op de markt worden, wat voordelen heeft op het gebied van concurrentie en aankopen. Het grote argument tegen deze radicale keuze is dat een aantal universiteiten extra middelen moet uittrekken voor hun sociale voorzieningen, wat op zich een vrij leeg argument is als men weet dat al het geld, behalve de opbrengsten uit samenwerkingsverbanden met de prive-sector, uiteindelijk afkomstig is uit de inschrijvingsgelden en van het ministerie. Bovendien blijken de universiteiten weinig bereidheid te tonen om mee een oplossing te zoeken voor de besparingsproblemen. Het voorstel waarin stond dat de sociale middelen niet zouden bevroren worden, kwam bijvoorbeeld ook van de universitaire overheden.

DENKTANK

Hoe dan ook moest er op de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) toch een begroting uitgewerkt worden met een oplossing voor de bestaande tekorten. Loko, die via Sociale Raad vijf studenten afvaardigt naar RvS en zo een vijfde van de stemmen heeft, had een voorstel uitgewerkt dat steunt op vijf pijlers. Vooreerst moesten zaken die strikt genomen geen studentenvoorziening zijn, niet meer betoelaagd worden. Ook moesten er middelen van het algemeen beheer ingeschreven worden om iets te doen aan de schrijnende situatie waarin sommige residenties verkeren. Verder moesten de verschillende onderdelen vastgepinde worden op het huidige percentage dat zij kregen van het hele budget. Zo konden zij voorzien welke besparingen zij de volgende jaren kunnen verwachten. Tegelijk moest het voor voeding voorziene percentage dalen omdat dit nu onverantwoordbaar hoog is. Tenslotte moest er een soort denktank komen die zou uitwerken wat de globale doelstellingen waren en welke prioriteiten hieruit volgden. Zo zou men bij de volgende besparingsrondes een

rekteur studentenvoorzieningen voorstellen had uitgewerkt. Hierdoor verwerden aanvankelijke vingeroefeningen tot de eigenlijke begroting. Een fout die de andere fracties — en dus ook de studentenfractie — de komende jaren beter niet maakt als zij een serieuze vinger in de begrotingspap willen behouden. Bovendien vreesden de andere leden van RvS dat extra geld voor groot onderhoud vragen tot te veel bemoeienis van de universiteit zou leiden en waarschijnlijk toch geweigerd zou worden.

KaSt

De eigenlijke besparingen zijn vooreerst doorgevoerd bij het personeel waar vier voltijdse krachten zullen afvloeien. De afspraak is wel dat dit een eenmalige operatie is. De effecten op de dienstverlening zullen zich ongetwijfeld doen gevoelen omdat de meeste diensten nu al onderbemand zijn, wat noodzaakt tot nadenken over prioriteiten omdat het niet langer mogelijk zal zijn het huidige werk te realiseren met de huidige kwantiteit aan personeel. Een direct gevolg hiervan is de afschaffing van kaSt, het studentenkanaal dat ondermeer in de Alma's te bezichtigen was. Hiervoor kon immers niet langer personeel voorzien worden terwijl basisdoelstellingen in het gedrang kwamen. Ook werd kaSt niet echt als een studentenvoorziening beschouwd, maar eerder als iets dat door de dienst Kommunikatie moet verzorgd worden.

Hetzelfde stelde de studentenfractie omtrent de Universitaire Parochie (UP). Hoewel deze organisatie veel nuttig werk verricht, kan men haar bezwaarlijk als een studentenvoorziening beschouwen. Bovendien richten zij zich in hun werking voornamelijk op een bepaald segment van de studentenpopulatie. Daarom werd voorgesteld deze rektorale dienst als een rektorale dienst te betoelagen en niet door studentenvoorzieningen. Voor hun studentenwerking zouden zij zich dan net als de

kan realiseren.

Verder moeten de zogenaamde betoelagde organisaties evenredig met de daling van de betoelaging van de Vlaamse Gemeenschap inleveren. Een daling die eigenlijk groter is dan de totale daling, zodat hier zwaar ingeleverd moet worden. Ook Loko valt hieronder en moet aldus in de klappen delen. Voorlopig heeft de studentenbeweging dit kunnen oplossen door te besparen op de betoelaging van het Stuc, dat dit kan dragen omdat het binnenkort meer subsidies van de Vlaamse Overheid krijgt. De vraag stelt zich wel wat er binnen Loko moet gebeuren eens er op deze post niet meer kan bespaard worden. Zoals het er nu naar uitziet, zullen de toekomstige tekorten immers enkel kunnen opgevangen worden met de afstoot van een volledige geleding.

Door het geldgebrek en omdat men weigerde extra geld te vragen aan de academische overheid kon er slechts 17 miljoen uitgetrokken worden voor groot onderhoud, terwijl er voor 60 miljoen noodzakelijke werken wachten. Dit is des te schrijnender als men weet dat de meeste van deze werken bestaan uit veiligheidsmaatregelen en eisen gesteld door de brandweer. Hopelijk zullen we niet moeten wachten tot zich ergens een drama voltrekt voor men hiervoor een oplossing zoekt. Bovendien moeten om dezelfde besparingsredenen inwoners van residenties 100 frank per maand meer betalen voor een kamer die dus steeds minder in orde is.

Het valt te hopen dat de universitaire en Vlaamse overheden zich in de nabije toekomst verantwoordelijk gaan voelen voor wat ooit de beste studentenvoorzieningen van Vlaanderen waren. Tot dan zal het behelpen zijn met voorstellen uit de denktank. Indien er echter niet meer middelen komen, zullen er voorzieningen sneuvelen die recent nog als vanzelfsprekend werden beschouwd.

Jorn Peeters

Kontingentering: noodzakelijk of contingent?

Op woensdag 15 november organiseren de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS), de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) en de Fédération des Etudiant(e)s Francophones (Fef) een nationale manifestatie tegen kontingentering. Konti-gen-te-ring. Wat was dat ook weer? De huidige generatie Medica-studenten neemt het vijflettergrepige woord vlot in de mond. Anderen slagen er maar niet in om meer dan de laatste twee lettergrepen te onthouden. Een geheugensteuntje voor anciens, een openbaring voor niet-ingewijden.

In 1995 hakten de toenmalige ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid, De Galan (PS) en Colla (SP), de knoop eindelijk door. De omstreden kontingentering voor artsen was een feit. Deze beleidsopzieper kaderde in de besparingspolitiek die begin jaren '90 door België woedde. Omdat het aantal praktiserende artsen in verhouding tot het aantal patiënten het gemiddelde van onze buurlanden vrij drastisch oversteeg, begon men te spreken van de zogenaamde 'plethora', het al dan niet vermeende overaanbod aan artsen. Door deze plethora, zo redeneerde men, kwamen de artsen te zeer in een konkur- rentiepositie te staan, wat tot een overkon- sumptie in de gezondheidszorg zou leiden.

Vlaams minister van Onderwijs Van den Bossche (SP) beantwoordde de federale maatregel met het invoeren van een toelatings- eksamen aan de Vlaamse universiteiten. Op die manier wilde hij voorkomen dat er (tand)artsen zouden afstuderen zonder toe- gang tot het beroep te krijgen. De studenten- bewegingen, die dit als een aanslag beschouw- den op het principe van de vrije toegang tot het hoger onderwijs, mobiliseerden een niet onopgemerkt protest. Tevergeefs, zo bleek. In juli 1997 vond de eerste schifting plaats.

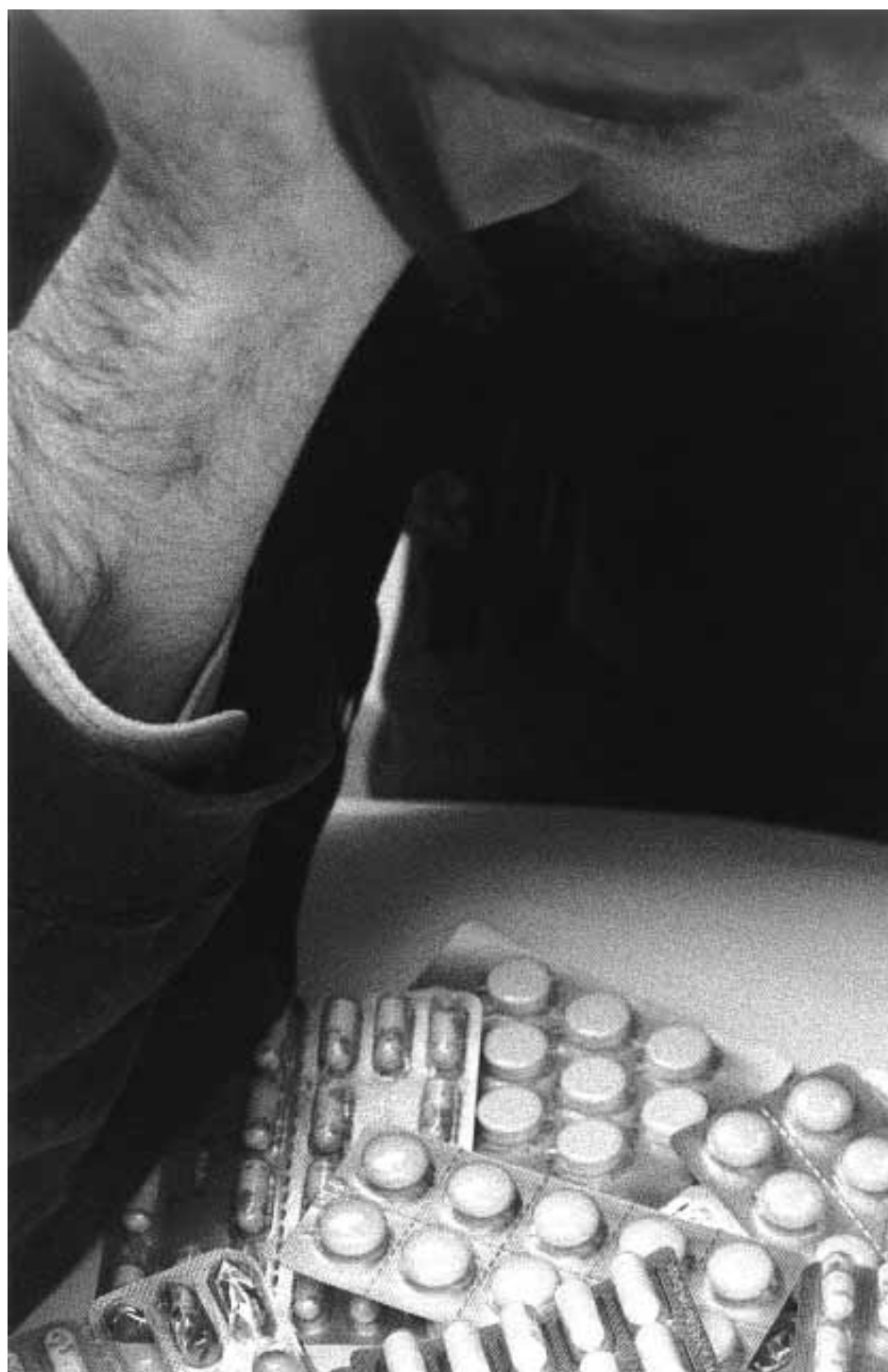
RELATIEF

Het argument van het overaanbod aan artsen is even oud als omstreden. Zo open- de de Gentse heelkundige Kluyskens het academiejaar in 1819 met de woorden: "In- dien de eksamen niet moeilijker worden, zullen er binnenkort evenveel geneesheren als zieken zijn". Uitspraken als deze zijn niet geïsoleerd. Precies daarom illustreren ze waar- om het overaanbod aan artsen relatief is.

Uit een studie die in 1997 door de universiteiten van Luik en Antwerpen in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid werd uitgevoerd, bleek dat het aantal artsen tussen 1972 en 1996 was verdubbeld tot om en bij de 34000. Daar stond tegenover dat de werkdruk wel was toegenomen. Terwijl de gemiddelde arts in 1972 zo'n 52 uren per week pre- steerde, omvatte een doorsnee werkweek van een arts in 1996 55 uren. Toegegeven, deze cijfers moeten geplaatst worden tegen de achtergrond van vraag en aanbod: hoe minder patiënten per dokter, hoe meer tijd per patiënt. Maar gingen er ook geen stem- men op om de vertrouwensrelatie tussen arts en patiënt op te waarderen?

Bovendien mag in deze kwestie een aantal maatschappelijke evoluties niet bui- ten beschouwing blijven. De vergrijzing van het artsenkorps, de vrouwelijking van het beroep, de evoluties in de arbeidswet- geving en het fenomeen van de onthaasting maken dat in de toekomst de prestatie van de gemiddelde arts zal dalen. Tegelijk is er een ontwikkeling naar meer preventieve geneeskunde, die maakt dat de arts een aantal bijkomende taken krijgt. Het blijkt zeer moeilijk deze deels niet te voorspellen factoren in te kalkuleren wanneer men, zoals de Planningskommissie, de nood aan toekomstige artsen wil bepalen.

Deze moeilijkheid treedt ook aan het licht bij vergelijking van enkele recente we- tenschappelijke studies. Tegenover de studie

van Dercq uit 1995, die heeft geleid tot de huidige kontingentering, staat onder andere de studie van Delière uit 1999, die op korte termijn een tekort aan artsen vooropstelt. Stephan Neetens, voorzitter van de univer- siteitcentrale van VVS, licht toe: "Er zijn studies gemaakt die voorspellingen doen tot het jaar 2050, wat wetenschappelijke onzin is. Nu ziet men reeds enkele evoluties plaats- vinden die men tot voor kort helemaal niet verwachtte. Het blijft dan ook onaanvaard- baar dat men in dit dossier slechts de zwak- ste partij, de studenten, heeft aangepakt."

Symptomatisch hiervoor is dat het als een gemeenplaats geldt in het maatschap- pelijke diskoer over de te hoge kost van de gezondheidszorg dat die op rekening van het overaanbod aan artsen toe te schrijven is. Terwijl die korrelatie nooit op onomstreden wijze bewezen werd. Ook professor sociale zekerheidsrecht Van Langendonck relati- veert de impact van het aantal geneesheren op de kosten van de gezondheidszorg. "Over- konsumptie is een moeilijk te definiëren begrip. Hoeveel zou de juiste consumptie of produktie van medische zorgen zijn? Daar- op is niet zomaar te antwoorden. Boven- dien: er is ongetwijfeld tegelijkertijd over- en onderkonsumptie. Sommige mensen en sommige gevallen worden oververzorgd, terwijl andere onverzorgd blijven. Als er een daling is, zou je er moeten over waken dat het precies de ongewenste consumptie, respectievelijk produktie is die vermindert. Maar men beschikt niet over instrumenten om de gewenste van de ongewenste kon- sumptie te onderscheiden. Men bevindt zich dus in een weinig zinvolle problematiek."

Studenten steigeren telkens de vrije toe- gang tot het hoger onderwijs in het gedrang komt. Wat door de voorstanders van de kontingentering verstarung genoemd wordt,

heeft in studententaal beginselvastheid. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het plat- form van VVS, VSK en Fef zich in de eerste plaats stoort aan de ondemokratische impli- katies van de kontingentering. Iedereen heeft het recht om studies te volgen die aansluiten bij de eigen capaciteiten en inte- resse. Omdat de geïnteresseerde schoolver- latters niet allen met dezelfde achtergrond aan het toelatingsexamen beginnen, is dat in de huidige situatie niet gegarandeerd.

Daarenboven kan een toelatingsproef erg efficiënt zijn in de selectie van bekwa- me studenten, waterdicht is hij echter nooit. Indien er een student ten onrechte afvalt, is dat er een te veel. Maar helaas blijft de schade niet beperkt tot een enkele student. Zopas verscheen een onderzoek van de VUB-professoren De Metsenaere en Janssens, die konkluderen dat een toela- tingsexamen slechts in staat is tot het weg- selekteren van de slechtste studenten. Indien men meer ambieert, vallen er onvermijde- lijk slachtoffers, voornamelijk in de lagere sociale klassen en bij de vrouwelijke stu- dentenpopulatie. Terwijl deze studenten niet noodzakelijk slechter scores bij de eindeksamen. Door de toelatingsexamen wordt de sociale hefboomfunctie van het onderwijs dus deels ondermijnd.

ALTERNATIEF

Daarom stelt de studentenbeweging enkele alternatieve denkpijlers voor met betrekking tot de reorganisatie van de gezondheidszorg. Een eerste daarvan is de verplichte pensionering van artsen. Waar- om de toekomstige artsengeneratie hypote- keren wanneer in Vlaanderen alleen al bij- na duizend huisartsen tot de vijftienstijg- plussers behoren? De artsensyndikaten

trachten deze discussie af te schermen met het argument dat de geneesheer een vrij beroep uitoefent. Vreemd hoe een beroep, waartoe de toegang niet vrij is, naar het einde van de loopbaan plots vrij wordt. Natuurlijk zal men werk moeten maken van een aangepaste pensioenregeling, en daar knelt wellicht het schoentje. Ook de andere vrije beroepen zouden dan wel eens hun stem kunnen laten horen.

Een ander alternatief is de echelone- ring. Dit houdt in dat de patiënt, alvorens zich tot een specialist te wenden, eerst moet langgaan bij de huisarts. Op die ma- nier wil men voorkomen dat overbodige, maar veelal erg dure specialistische onder- zoeken nodeloos worden uitgevoerd. Ook de verdere uitbouw van een kwalitatief hoogstaande akkreditering behoort tot het eisenpakket. Akkreditering impliceert dat de arts door bijscholingskursussen punten kan vergaren. Wie op het einde van het jaar onvoldoende scoort, loopt het gevaar het Riziv-nummer te verliezen. Zo wil men twee vliegen in een klap slaan. Hierdoor kan de geneesheer immers op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen en worden de artsen, die hun bekommernis uiten dat zij te weinig patiënten zien om hun kennis van weinig voorkomende ziekten paraat te houden, van antwoord gediend. Andere maatregelen zijn onder andere de responsabilisering van de arts in zijn voorschrijf- en behandelingsgedrag en de fidelisering tussen arts en patiënt. Dit laat- ste betekent dat de huisarts een centraal me-

(foto Ellen Claes)

disch dossier bijhoudt van al zijn patiënten. Zodoende vermijdt men dat onderzoeken nodeloos worden overgedaan door verschil- lende artsen. Ook zou dit de vertrouwens- band tussen arts en patiënt ten goede komen.

Maar hoe liggen de politieke kaarten? De huidige koalities op federaal en gemeen- schapsnivo laten een frisse wind waaien in Brussel. Minister van Onderwijs Vander- poorten (VLD) verklaarde vorig jaar (Veto 2, jg. 26) dat, wat haar betreft, het debat over de toelatingsexamen kan heropend worden. En was het niet de huidige Minis- ter van Sociale Zaken Vandenbroucke (SP) die in een vorig leven formeel, maar voorbarig beweerde dat "met de SP in de regering (.) er geen toelatingsproef (komt)" (Veto 14, jg. 17)? Was het niet Agalev, de partij van de nieuwe Minister van Volksge- zondheid Aelvoet, die als enige partij steeds tegen de toelatingsbeperking gekant bleef? Maandag wordt de nieuwe beleidsnota Gezondheidszorg vrijgegeven. Vanden- broucke liet Veto reeds weten dat daarin nieuwe voorstellen verschijnen met betrek- king tot ondermeer echelonerung, fidelise- ring en akkreditering. Aan de omstreden kontingentering wordt voorlopig echter niet geraakt. Toch maar betogen dus.

Pieter d'Hoine
Nathalie Van Leuven
Annelies Baudonck

“Zelf zou ik nooit voor het ingangsexamen slagen”

Ferwijl de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) haar achterban aanspoort om woensdag in Brussel te gaan betogen voor democratisch onderwijs, houdt Medica de boot af. Loko heeft zich steeds gekant tegen eender welke vorm van toelatingsbeperking. Medicapreses Geert Vermeersch, vice-preses gezondheidzorg Katrien Schuermans en Hilko Ardon, de Nederlandse vice-preses onderwijs, trachten te staven waarom de democratisering van het onderwijs op dit punt moest wijken voor de hogere noden van de beroepsgroep.

Veto: *Wat is het huidige Medicastandpunt omtrent de kontingentering?*

Katrien Schuermans: «Medica acht het toelatingsexamen noodzakelijk. Andere maatregelen, zoals verplichte pensionering, zijn niet voldoende om het aantal artsen — dat op dit ogenblik te hoog ligt — op een aanvaardbaar peil te brengen. Wel zou men meer moeten pleiten voor het versnellen en grondig uitvoeren van deze maatregelen. Ons standpunt dateert van vorig jaar. Over kontingentering op zich is er momenteel geen standpunt. Er is wel een voorstel, vóór instroombeperking.»

Veto: *Het uitgangspunt is dus een overaanbod aan artsen. Toch spreken verschillende wetenschappelijke studies elkaar tegen. Zo besluit de studie van De Maeseneer dat er in de toekomst net te weinig artsen zullen zijn.*

Schuermans: «De eksakte cijfers van de studies kennen we niet. Het is wel een feit dat Belgen, in vergelijking met de inwoners van de buurlanden, ontzettend vaak naar de dokter gaan. Veel artsen hebben te weinig patiënten en trachten hen steeds weer naar hun wachtkamer te lokken om zo aan een inkomen te geraken. Dit tekort aan patiënten doet de kwaliteit van de gezondheidszorg dalen: het is immers moeilijker om vaardigheden aan te scherpen als men minder patiënten heeft. Bovendien leidt een teveel aan artsen tot ontzettend hoge kosten in de gezondheidszorg.»

VERVROUWELIJING

Veto: *Sommige toekomstige factoren kan je onmogelijk in een studie berekenen: de vergrijzing, de vrouwelijking, arbeidsherverdeling in de vorm van groepspraktijken.*

Schuermans: «De planningskommissie heeft een mandaat van de regering. Zij zullen bepalen welk contingent uiteindelijk mag afstuderen. Zij beweren met die andere factoren rekening te houden.»

Veto: *Wie de rapporten van de Organisatie voor Europese Samenwerking en Ontwikkeling (Oeso) ter hand neemt, moet toch toegeven dat België op het gebied van kwaliteit van de gezondheidszorg goed scoort?*

Schuermans: «Dat is zeker zo. Toch denken we dat de organisatie van de gezondheidszorg efficiënter kan. Wel zullen de nieuwe technologieën en geneesmiddelen de kosten doen stijgen. Je moet erover waken dat de prijs voor gezondheidszorg niet zo hoog wordt dat de bevolking ze niet meer kan dragen.»

Veto: *Zou het niet kunnen dat patiënten van een drukbezette arts sneller worden doorverwezen om een röntgenfoto te laten maken, toch een vrij dure ingreep?*

Schuermans: «Nee, dat denk ik absoluut niet. Het feit dat er te veel mensen naar radiologie worden doorgestuurd, heeft eerder te maken met een teveel aan artsen. Een arts die op patiënten wacht, zal sneller op hun eisen ingaan om hen gunstig te stemmen. Daarom pleiten we voor de invoering van een centraal medisch dossier, wat wil zeggen dat elke patiënt een vaste huisarts heeft. Dit zou voorkomen dat onderzoeken dubbel worden gevoerd. Ook de vertrouwensrelatie tussen arts en patiënt zal op die

manier verbeteren. Dit centraal medisch dossier is als experiment al in voege voor vijftiengestigplussers. Wie zich een vaste arts toekent, betaalt minder remgeld bij een huisbezoek. De arts zelf krijgt ook een vergoeding.»

Veto: *Het Medicastandpunt wijkt duidelijk af van het standpunt van de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) en Loko. Mogen we daaruit konkluderen dat Medica woensdag niet zal betogen?*

Schuermans: «De informatie die we van Loko totnogtoe kregen omtrent de betoging is zeer vaag. Aangezien het hoofdthema van de betoging kontingentering is, betogen we niet mee. Omwille van de problemen in de gezondheidszorg kunnen we ons daar

deel van de loting is het feit dat men sociale kwaliteiten totaal negeert.»

WASSEN

Veto: *Peilt men in België naar de sociale vaardigheden?*

Geert Vermeersch: «Er is een psychologische test die naar sociale kwaliteiten zou peilen, maar die is volgens ons onvoldoende. We pleiten voor een praktische stage, die opgelegd wordt aan de studenten die geslaagd zijn voor het theoretische examen. Dit zou de ware aard van de student naar voren brengen. Nu zijn er ook veel scholieren die alle ingangsexamens eens willen uitproberen en dan pas iets kiezen. Met een

wijs. Wel geldt Latijn-Wiskunde momenteel niet meer als het summum van het secundair onderwijs.»

Vermeersch: «Op die manier verlies je natuurlijk een deel van je algemene cultuur.»

Veto: *Er zijn nu minder studenten die geneeskunde studeren. In hoeverre is het pervers dat de Geneeskundefakulteit het toelatingsexamen heeft aanvaard onder de voorwaarde dat de middelen — die voor een deel gekoppeld waren aan het studentenaantal — dezelfde zouden blijven?*

Schuermans: «Ik dacht eigenlijk dat de maatregel tijdelijk was. Daarnaast is het een feit dat het aantal ziekten niet vermindert en dat er op de verschillende domeinen onderzoekers nodig zijn. De omkadering van het academische ziekenhuis kost ont-

(foto Ellen Claes)

niet achter scharen. Omdat de kwaliteit van de gezondheidszorg gevrijwaard moet worden, zijn wij tegen een volledig vrije toegang tot de geneeskundeopleiding. We vinden het ook niet echt juist om nu te betogen tegen het feit dat er een schifting plaatsvindt onder de Waalse geneeskundestudenten. We kunnen toch niet aanvaarden dat zij allemaal arts mogen worden, terwijl er in Vlaanderen al mensen zijn weggeleselekteerd.»

NEDERLANDERS

Veto: *De slaagkansen bij een toelatingsexamen blijken deels afhankelijk te zijn van socio-kulturele achtergrond. Zo zouden er plots minder Limburgers geneeskunde studeren. Geldt dat ook voor de Nederlanders?*

Hilko Ardon: «Er zijn duidelijk minder Nederlanders die naar België komen nu ze weten dat ze een ingangsexamen moeten afleggen. Van de slaagsijfers heb ik geen idee.»

Veto: *Is een loting, zoals in Nederland, democratischer?*

Ardon: «Een zuivere loting vind ik het meest democratisch. In Nederland heb je in je zesde humaniora een centraal examen. Als je een acht of meer behaalt — in Nederland telt men op tien — kan je sowieso beginnen. Om die reden kan je niet spreken van een zuivere loting. Bovendien behoren mensen met hogere punten tot een groep die meer kans heeft om erbij te zijn. Er zijn nu ook meer plaatsen vrijgekomen omdat er in het verleden duidelijk iets misging met de berekening van het aantal artsen dat men nodig had. Het grootste na-

zorgstage zou je deze mensen eruit filteren en op die manier plaats maken voor andere studenten.»

Veto: *In hoeverre denken jullie dat de toelatingsexamens reperkussies hebben op de studiekeuze in het secundair onderwijs?*

Vermeersch: «Ik ben er zeker van dat het toelatingsexamen een aantal mensen afschrikt. Je vakantie opofferen om te studeren is niet vanzelfsprekend. Ik denk dat mensen die vroeger in de eerste kandidatuur zaten om de studie van het mens-zijn te kunnen aanvatten, nu voor een groot

•••••

“Je vakantie opofferen om te studeren is niet vanzelfsprekend”

•••

deel zijn afgevalen. Er zijn nu veel scholieren die in het vierde middelbaar van de Latijnse overstappen naar Wetenschappen-Wiskunde om goed voorbereid te zijn op het ingangsexamen. Ikzelf heb Latijn-Wiskunde gestudeerd en moest bijbenen tijdens mijn studies omdat ik niet voldoende wetenschappen kreeg in het middelbaar. Zelf zou ik nooit voor het ingangsexamen geslaagd zijn.»

Schuermans: «Het is waar dat mensen uit de Latijn-Wiskunde een lagere slaagkans hebben dan scholieren Wetenschappen-Wiskunde. Toch scoort de richting nog betrekkelijk goed in het middelbaar onder-

zettend veel geld, ook het aanschaffen van de lijken is zeer duur.»

PENSIOEN

Veto: *Hebben de studenten indertijd niet te snel toegegeven? Medica beweert dat alternatieven, zoals pensionering, niet voor een voldoende beperking zouden zorgen. De geneeskundestudenten gingen akkoord met het toelatingsexamen, terwijl de artsen zelf vrijwel geen enkele toegeving deden.*

Schuermans: «We zijn enigszins teleurgesteld. Wij staan natuurlijk in de zwakste positie. In ons standpunt stellen we daarom duidelijk dat bijvoorbeeld de pensionering er moeten komen. Dergelijke maatregelen kunnen echter niet van vandaag op morgen genomen worden. De oudere artsen willen ook zekerheid. Verplichte pensionering moet dan ook gekoppeld worden aan een hervorming van het pensioenstelsel. Deze hervorming ligt moeilijk, omdat de andere vrije beroepers eenzelfde hervorming zullen eisen. We hebben al heel veel brieven naar de ministers gestuurd. Het klimaat lijkt nu enigszins te veranderen. Minister Aelvoet zei dat er over de kontingentering voorlopig niet gepraat wordt. In deze kontekst kan je toch moeilijk driehonderd studenten teveel laten beginnen die daarna geen enkele uitweg hebben. Uiteindelijk moet men ook investeren in die studie: het zou veel geld kosten voor mensen die toch geen arts kunnen worden. Dat is toch ook niet democratisch en bovendien niet sociaal.»

Nathalie Van Leuven
Pieter d’Hoine

De langste nacht

De vierjaarlijkse American Election Night van het Vlaams Rechtsgenootschap biedt een unieke formule: optredens en debatten in een Amerikaans sfeertje, een evenwichtige mix van info en vermaak. Ruim 1200 studenten zakten af naar Alma II om te feesten in een met *stars and stripes* versierde zaal. Een relaas van de spannendste avond van het jaar.

Louis Tobback (SP) opende de avond en maakte zich vervolgens snel uit de voeten. Waarom zich bezighouden met een operetestaat als de Verenigde Staten (VS) als je kunt heersen over een wereldstad? De presentatie van de avond was in handen van Stef Wauters (VRT). Met de nodige flair had hij in een mum van tijd de studenten op zijn hand.

ELEKTRICITEIT

De infrastructuur speelde het VRG wel parten. Het optreden van Chris Hageland startte een uur later dan voorzien omwille van elektriciteitspannes. De installatie kon de activiteiten in de twee zalen niet aan. Ondanks dat technisch probleem zette Chris Hageland de avond vol entoesiasme in en bracht meteen sfeer onder de studenten met een aantal bekende Engelstalige popnummers.

De muziek werd afgewisseld met meer ludieke momenten. Voor grote hilariteit zorgde vooral het debat tussen de Leuvense Bush en Gore. De hele dag hadden zij de universiteitsaula's onveilig gemaakt met bezielende speeches. Op het podium vond

de uiteindelijke konfrontatie plaats en kon iedereen zien dat Gore in werkelijkheid een paar centimeter boven Bush uitsteekt. Vooral het veelvuldig herhaalde *God bless you all* van Al Gore bleek effect te hebben bij het publiek.

Ondertussen liepen de eerste uitslagen binnen. Bush deed het aanvankelijk zeer goed en pas toen Florida aan Gore werd toegekend, steeg er applaus op. Te vroeg natuurlijk. Zoals beloofd had het VRG een rechtstreekse satellietverbinding met de VS tot stand gebracht. Een net afgestudeerde rechtenstudente gaf kort commentaar vanuit New York, waar vooral de gooi van first lady Hillary Clinton naar een Senaatszetel met alle aandacht ging lopen.

DONUTS

Sponsors deelden gratis gadgets uit om zichzelf *in the picture* te zetten. Of hoe het geld niet alleen in de Amerikaanse verkiezingen een rol speelt. Echte *news junkies* bleven soms wat op hun honger zitten. Sporadische beelden van CNN of een snelle surfbeurt aan de drukke Internetterminal konden de meest hongerigen sussen. Studenten kregen ook de mogelijkheid om zelf hun stem uit te brengen. De uitslag werd later op de avond bekend gemaakt. Van de vijfhonderd stemmen ging 75% naar Gore, 15% naar groene kandidaat Ralph Nader en slechts een kleine 10% van de aanwezigen prefererde *Dubya* Bush.

Het debat, dat meer op een vragenronde leek, moest kort gehouden worden. Moderator was professor André Alen.

Joseph Macmanus van de Amerikaanse ambassade schetste eerst in het kort het verloop van de verkiezingskampagne en de kiesprocedure zelf. Enkele panelleden plaatsten wel kanttekeningen bij het systeem van het elektoraal college. Op het ogenblik van het debat waren er nog geen uitslagen bekend, maar de meerderheid voorspelde een overwinning voor Gore.

Professor en CVP-senator Hugo Vandenberghe verdedigde de nogal controversiële stelling dat de VS in feite een eenpartijstaat is, omdat de twee partijen gelijklopende programma's hebben. Hij had vooral sympathie voor Republikein John McCain, die voor een zeer grondige herziening van de campagnefinanciering pleit. Professor Bart Kerremans, politoloog en Amerikaanoloog, benadrukte dat er wel degelijk scheidingslijnen tussen de kandidaten zijn.

De Amerikanen willen al langer een uitgebreid antiraketenschield bouwen. Landen als China en Rusland overwegen zelfs hun eigen kernwapenarsenaal opnieuw uit te breiden. Verder twijfelden de panelleden aan de diplomatieke kwaliteiten van Bush, omdat die hier en daar een steek liet vallen. Zo moest hij de naam van de Indische premier schuldig blijven.

Terwijl La Luna zich klaarmaakte voor een spektakulaire act, was het hoogtepunt van de avond, Avalon, reeds achter de rug. De beentjes van de studenten gingen op en neer, terwijl ook de resultaten uit Florida aardig in beweging kwamen. De laatste dronken Amerikaan werd het pand uitgedragen rond acht uur 's ochtends. Op een echt overwinningsest moeten we evenwel nog een tijdje wachten.

Helene Tops
Thomas Leys

FLORIDA

Senator en defensiespecialist Stef Goris (VLD) wees op de mogelijke internationale gevolgen van een overwinning van Bush.

Fakbaroverleg moet grieven buurt oplossen

Op donderdag 9 november vond een overleg plaats tussen de fakbars van de Tiensestraat en de buurtbewoners. Het initiatief hiertoe was genomen door de politie van Leuven, naar aanleiding van de groeiende onrust bij de bewoners.

De oorzaak van de heibel is het toenemend aantal fakbars in de Tiensestraat, waar op een jaar tijd drie nieuwe bars uit de grond gestampt werden: de Pavlov (Psychologische Kring) en de Ravage (Industria) zijn al geopend sinds het begin van het academiejaar, in januari volgt nog de Dulci (Economika). De buurtbewoners vrezen hierdoor nog meer last te krijgen van nachtlawaai en vandalisme, en trokken de aandacht door onder andere naar de Streekkrant te stappen. Daarop heeft de politie van Leuven op 12 oktober een eerste maal de fakbarbeheerders ontboden. Toen signaleerden ze dat het probleem wel degelijk leeft in de buurt, en ze riepen de kafees op om in overleg tot een actieplan te komen.

Vorige week kregen de buurtbewoners de kans om hun klachten te spuien. De grootste problemen waren de te luide muziek en het straatlawaai. Het is ten eerste de vraag of deze enkel door de fakbars veroorzaakt worden. Men gaf toe dat enkele andere kafees in de Tiensestraat mee verantwoordelijk zijn voor de overlast. Jammer voor de beheerders van de fakbars, want die uitbaters schitterden door hun afwezigheid waardoor alleen 'de studenten' de gal van jaren over zich heen gespuwd kregen.

Het geheel eindigde vooralsnog met een positieve noot: het stewardsysteem dat door de fakbars werd voorgesteld, kon de buurtbewoners overtuigen van hun goede bedoelingen. Dit systeem moet ervoor zorgen dat gedurende de drukke avonden steeds twee mensen aanwezig zijn die proberen alle vormen van overlast tegen te gaan (lees: de zatten stimuleren om op hun kot hun roes te gaan uitslapen in plaats van nog het hele hitkracht-repertoire ten berde te brengen). Deze mensen krijgen in geval van problemen onmiddellijke ondersteuning van de politie.

Het systeem zal in december samen met de buurt geëvalueerd worden. De fakbars hopen op een gestructureerder overleg en de aanwezigheid van de andere kafees van de Tiensestraat, zodat niet alle initiatieven van hen moeten komen. Anders blijft het dweilen met de kraan open.

(vv)

KRINGLOOPCENTRUM SPIT

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN,
HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG
HEEFT !!!

Vanaf voorjaar 2001 verhuist SPIT:
Yzerenmoenstraat 10-12
3001 Heverlee

Huidig adres: DIESTSESTEENWEG 104
3010 Kessel-Lo
Openingsuren:
Di-Vrij van 10.00 tot 18.00uur
Za van 10.00 tot 17.00uur (Ma gesloten)

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

HET ZEVENTIGPUNTENPROGRAMMA: EEN SFEERBEELD

De lotgevallen van Zaïd, Marokkaan

Funi 2003: het Vlaams Blok haalt bij de nationale verkiezingen meer dan veertig procent en komt in de federale regering. Premier Annemans en minister van Binnenlandse Zaken Dewinter voeren het zeventigpuntenprogramma in. Een sfeerbeeld van België anno 2005.

Het zesjarige jongetje Zaïd woont in Antwerpen. Zijn Marokkaanse grootouders emigreerden in 1965 naar België. Zaïd's ouders zijn beiden geboren en getogen in België. Toch heeft Zaïd geen recht op de Belgische nationaliteit omdat zijn ouders Marokkaans zijn. Het feit dat zij al hun hele leven in België wonen, doet niet ter zake. Zaïd is de jongste van vier, waardoor zijn ouders voor hem geen kindergeld ontvangen, want 'vreemdelingen' kunnen enkel voor de eerste drie kinderen kindergeld ontvangen.

BELASTING

Zaïd's vader Hassan is arbeider in de metaalindustrie en heeft geluk gehad. Zijn huidige baas is bereid om extra belastingen te betalen om hem in dienst te nemen. Hassan's vorige baas ontsloeg hem in 2004, vlak nadat premier Annemans extra belastingen aankondigde voor het in dienst nemen van vreemdelingen. Hassan is houtbewerker van opleiding en was erg blij toen een vriend van hem aanbod om in zijn houtverwerkend bedrijf te komen werken. De blijdschap was echter van korte duur want werken in een andere sektor dan de metaalindustrie is voor Hassan onmogelijk. De overheid verplicht hem om werk te zoeken in dezelfde sektor om intersektorale mobiliteit van vreemdelingen te voorkomen.

Zoals alle vreemdelingen betalen de ouders van Zaïd sociale zekerheid aan een speciale kas. Deze kas spijs het Terugkeerfonds, dat de systematische repatriëring van eerste, tweede en derde generatie-vreemdelingen financiert. De sociale zekerheid is in 2004 opgesplitst: dit om te vermijden dat het eigen, Vlaamse volk moet opdraaien voor het onderhoud van de niet-actieve vreemdelingen. Dit is ondertussen een zeer grote groep geworden, gezien niet iedereen die ten gevolge van de extra belasting voor de werkgever werd ontslagen, zoveel geluk heeft gehad als Zaïd's vader. De getroffen gezinnen kunnen trouwens slechts rekenen op een minimale werkloosheidsuitkering en dit slechts voor vijf maanden. Wie meer dan vijf maanden werkloos is, wordt op een C-130 richting thuisland gezet.

In 2006 koopt Hassan een huisje voor zijn gezin. Dit is toegestaan omdat hij langer dan vijf jaar in België woont. Vreemdelingen die minder dan vijf jaar in België wonen, hebben geen recht op onroerende goederen. Hassan kan zijn huis doorverkoopen, maar enkel aan Belgen. De staat wil hiermee het verwerven van onroerende

goederen door vreemdelingen afremmen en gettovorming tegengaan. Een sociale woning is trouwens ook niet weggelegd voor 'vreemdelingen'. Het eigen, Vlaamse volk heeft absolute voorrang.

GETTO

Zeven jaar later. Zaïd zit in het derde middelbaar en volgt Economie-Moderne Talen. Zijn ouders hebben ervoor gekozen om hun kinderen naar een 'gewone' school te laten gaan en niet naar een van de scholen van het 'aparte onderwijsnet voor islamitische vreemdelingenkinderen'. Minister van Onderwijs Coolen voerde dit aparte onderwijsnet in omdat de leerachterstand van vreemdelingenkinderen een bedreiging vormde voor de kwaliteit van het onderwijs van het eigen, Vlaamse volk. Tevens wil ze de 'vreemdelingenkinderen' voorbereiden op hun repatriëring naar het land van oorsprong. Naar school gaan is een hele opdracht

geworden voor Zaïd. De 'multiculturele heilsleer' is afgeschaft en vervangen door 'waarden die aandacht besteden aan de nationale en culturele identiteit en eigenheid van het Vlaamse volk'. Vreemdelingenkinderen dienen zich aan te passen aan hun Vlaamse klasgenoten en niet omgekeerd.

Ook in de stad heeft Zaïd het niet onder de markt. De Antwerpse politie bestempelde de wijk waarin hij woont twee jaar geleden als een 'gettowijk'. Politieagenten patrouilleren zeven dagen op zeven door de wijk en Zaïd's identiteitskaart wordt minstens twee keer per week gecontroleerd. Minister van Justitie Vanhecke wil op die manier recht en orde in de gettowijken herstellen. Op een dag komt het bij de zoveelste identiteitscontrole tot een kleine schermutseling tussen politie en een groepje vreemdelingen. De vijftienjarige Zaïd wordt opgepakt en veroordeeld wegens 'het beledigen van een politieagent in functie'.

Om gettovorming tegen te gaan, heeft minister van Ruimtelijke Ordening Dillen op enkele jaren tijd de meeste Belgische

moskeeën met de grond gelijk laten maken. Het sociale leven van de islamgemeenschap concentreert zich immers in en rond de moskee en het vormen van vreemdelingen-gemeenschappen moet tegengegaan worden om een multiculturele maatschappij te vermijden. Zaïd en zijn familie beleven hun godsdienst nu in een polyvalente ruimte in de stad. De islamitische eredienst wordt overigens niet langer erkend door de Belgische staat en ontvangt bijgevolg geen subsidies meer omdat het een 'anti-Europese en onverdraagzame' godsdienst is.

NATURALISATIE

In 2017 behaalt Zaïd zijn diploma middelbaar onderwijs en besluit universi-

brenge. Zaïd helpt met het organiseren van informatieavonden en debatten. Subsidies krijgt de vereniging niet want ze valt onder wat door de overheid wordt bestempeld als 'vreemdelingenlobby'. De vereniging krijgt trouwens regelmatig bezoek van staatsveiligheid: "politieke vreemdelingenorganisaties dienen immers streng gecontroleerd te worden om te vermijden dat ze belangen verdedigen die haaks staan op de normen en waarden die aan de basis liggen van de Vlaamse samenleving", aldus minister Dewinter.

Als afgestudeerd licentiaat gaat Zaïd drie jaar later op zoek naar werk. Hij wil graag in overheidsdienst werken en solliciteert bij een OCMW. Daar krijgt Zaïd echter te horen dat hij niet in aanmerking komt

voor de job: "Het hebben van de Belgische nationaliteit is een prioritaire voorwaarde voor deelname aan de politieke besluitvorming op welk niveau dan ook en het verwerven van welk mandaat dan ook.". Zaïd probeert het vervolgens bij enkele privee-ondernemingen, maar ook daar vangt hij bot. De werkgever die Zaïd aanneemt, zal extra belastingen moeten betalen. Op die manier wil premier Annemans bij de tewerkstelling voorrang geven aan het eigen, Vlaamse volk. De tijd dringt intussen voor Zaïd: indien hij langer dan vijf maanden werkloos is, zal hij in een C-130 richting Marokko gezet worden.

Er rest Zaïd uiteindelijk nog slechts één oplossing: de Belgische nationaliteit aannemen. Probleem: hij is nog geen vijftien jaar en dat is een van de voorwaarden om de procedure voor naturalisatie

op te starten. In afwachting van zijn verjaardag gaat Zaïd tijdelijk als arbeider aan de slag. Een paar jaar later dient hij zijn naturalisatie-aanvraag in. Eerst moet hij slagen voor een burgerschapsproef, waarin zijn actieve kennis van het Nederlands, zijn kennis van de geschiedenis en cultuur van België en zijn vertrouwdheid met de wetten en instellingen van België worden getoetst. Glansrijk geslaagd stapt Zaïd naar de Antwerpse politie om een bewijs van goed gedrag en zeden te vragen. Dit wordt hem echter geweigerd: hij liep op zijn vijftiende immers een veroordeling op. Geen bewijs van goed gedrag en zeden, geen naturalisatie, geen rechten, geen toekomst. Niet voor Zaïd, niet voor zijn kinderen en niet voor zijn kleinkinderen.

Loes Geuens

Dit fictieve verhaal is samengesteld op basis van een konsekwente doorvoering van het zeventigpuntenprogramma van het Vlaams Blok. Bron: Philippe Dewinter, Immigratie: de tijdbom tikt, Uitgeverij TYR, 1996.

EEN BRUINHEMD ONDER HET MAATPAK

De ideologische pijlers van het Vlaams Blok

Iedereen kent de krasse uitspraken van het Vlaams Blok in de media over kriminaliteit en vreemdelingen. Wat zijn echter de echte beginselen van deze extreemrechtse partij? Het Blok heeft zich een aanvaardbaar profiel aangemeten naar de buitenwereld toe. Een kijk op de interne partijstandpunten leidt echter tot het afrukken van dit masker. Een opsomming van de grondbeginselen van deze Januspartij.

Vroeg u zich ook al eens af wat er nu echt schuilgaat achter die Vlaams Blok-standpunten? Ze zijn op het eerste zicht duidelijk geformuleerd en spreken daarom veel mensen aan. Het echte streefdoel van het Blok is echter de Vlaamse volksgemeenschap te herenigen in een onafhankelijk Vlaanderen. De drie ideologische pijlers die je terugvindt in hun *Grondbeginselen*, zijn nationalisme, solidarisme en konservatief-etische waarden. Het Vlaams Blok legt zichzelf op geen standpunten in te nemen tegen deze beginselen. Op zich klinken dit als dure eden naar de kiezer toe, maar in realiteit verbindt de partij hier een andere betekenis aan dan je zou denken. De dubbel gezichtsstrategie van extreemrechtse stromingen bestaat erin een onderscheid te maken in het publiek waarvoor ze spreken. Naar de kiezers toe willen ze als een degelijke democratische partij overkomen en elke mogelijke identifikatie met fascisme of nationaal-socialisme uitsluiten. Dit stelt de politieke achterban van radikaal Vlaams-nationalisme echter teleur; het Vlaams Blok verloochent op deze manier haar ideologische oorsprong en beginselen. Achter de façade sirkuleren intern onder de militanten de ware programmatische teksten. Voor wie niet vies is van wat detectivewerk is het mogelijk deze dubbele bodems te ontdekken.

NATIONALISME

De eerste pijler, het nationalisme, is een radikaal volksnationalisme: de Vlaamse identiteit gaat boven alles. Als echte Vlaming heb je de plicht om je ten dienste te stellen van je volk. Indien je je plicht niet vervult, word je bestempeld als volksverrader. Een opsomming van de kenmerken die een Vlaming moet hebben geeft het Blok niet. Je herkomst bepaalt je verbondenheid met het Vlaamse volk. Het etnische wordt dus via een achterpoortje in de omschrijving binnengesluist. Het recht van Vlaanderen om een onafhankelijk staat te vormen staat buiten kijf. Het Vlaams Blok laat dit recht op onafhankelijkheid zelfs primeren boven de mening van het Vlaamse volk. Een referendum hieromtrent is nutteloos. Het Blok schuift als stem van het Vlaamse volk zelfs de grondwettelijke bepaling van een tweederde meerderheid aan Waalse kant opzij. Deze meerderheid is wettelijk noodzakelijk voor een grondwetsherziening. Brussel vormt bij de vorming van deze Vlaamse staat geen probleem. Want het zal functioneren als de hoofdstad, daar het binnen de grenzen van Vlaanderen lag bij de Belgische onafhankelijkheid in 1830. De inwoners van dit gebied spraken destijds Nederlands en hedentendage zijn de Brusselselaars slechts 'verfranse Vlamingen'. Ze dragen nog steeds het Vlaamse culturele erfgoed in zich. Faciliteitengemeenten die-

nen volgens deze redenering eveneens bij Vlaanderen te worden geannekseerd.

Binnen die nieuwe Vlaamse staat is er voor het Blok geen plaats voor een koningshuis. De familie komt van Saksen-Coburg en heeft een Franse cultuur. Ze zijn niet verbonden met het Vlaamse volk en beroepen zich op erfelijkheid om hun macht in de regering te laten gelden. Net als vreemdelingen dienen ze te worden teruggestuurd naar hun plaats van herkomst. Het koningshuis is één van de elementen die België nog samenhoudt. Een reden temeer voor het Blok om het op te doeken.

DEMOKRATIE

Het Vlaams Blok ziet de structuur van de Vlaamse staat als een parlementaire democratie. Een lovenswaardige premisse ware het niet dat de term 'democratie' voor hen echter de loyaliteit van het individu ten aanzien van de volksgemeenschap inhoudt. De stemplicht zou het Blok afschaffen. Wanneer de mensen zelf mogen bepalen of ze zich politiek engageren komt er een natuurlijke selectie tot stand. Enerzijds pleit de partij dus voor volledige participatie van elke Vlaming. Anderzijds poneert ze in haar *Grondbeginselen* de fundamentele natuurlijke ongelijkheid. Niet iedereen is kapabel om het volk te vertegenwoordigen, enkel een geestelijke elite kan deze zware taak aan. Wie de criteria van deze elite bepaalt, is de vraag. Het stemrecht is voor het Blok mono-etnisch: enkel Vlamingen mogen stemmen.

Ze stelt het enkelvoudig stemrecht in vraag door aan ouders bovenop de eigen stem een stem toe te kennen per kind. Want kinderen hebben is meewerken aan de groei van het Vlaamse volk en dient te worden beloond. Het parlement is als rechtstreeks verkozen orgaan de enige ware representant van het volk. Enkel een direkt overleg tussen staat en volk is nodig voor het Vlaams Blok. De regering dient in macht te worden beperkt. Het referendum is het middel om de mening van het volk omtrent een specifiek programmapunt te weten te komen. De band tussen de Vlaming en zijn politieke partij wordt op deze manier afgezwakt, partijprogramma's verdwijnen naar de achtergrond.

Partijen en andere sociale organisaties zoals mutualiteiten en vakbonden, die zich in het middenveld tussen staat en Vlaming bevinden zijn voor het Blok dus overbodig.

SOLIDARISME

Het afschaffen van vakbonden en andere werknemersorganisaties kadert binnen de tweede pijler van de *Grondbeginselen* van het Vlaams Blok, namelijk het solidarisme. Dit is de derde weg volgens de partij tussen liberalisme en socialisme. Ze gaan ervan uit dat alle Vlamingen ongeacht werknemer of werkgever de plicht hebben om hun volk te dienen. De verbondenheid als één volk doet alle individuele verschillen vervaagen. De sociale klassen worden verzoend en iedereen werkt voor de volksgemeenschap. In plaats van vakbonden stelt het Blok ondernemingsraden voor. Dit zijn een soort bedrijfsbonden waar zowel baas als arbeider lid van zijn. Klassenverschil verdwijnt daar.

een volksplicht. Het Blok is voor een vrije markteconomie. De overheid moet in haar beslissingen het belang van het Vlaamse volk laten primeren boven dat van andere volkeren en landen, zelfs op Europees niveau. Maar het Blok deinst er anderzijds niet voor terug om handig gebruik te maken van het Europees protektionisme zolang het Vlaamse volk hier zijn voordeel uit kan halen. Europese producten en in het bijzonder Vlaamse krijgen voorrang. De invoer voorwaarden zou de partij versterken. Anderzijds dient de overheid er alles aan te doen om Vlaanderen zo konkurrentieel mogelijk te maken op de internationale markt. Naast beperkte import stelt het Blok dan ook een opdrijven van de export voor.

De competitie met andere landen wil het Vlaams Blok aangaan met behulp van een aantal ingrepen die de economie in een stroomversnelling brengen. De belangrijkste maatregel die het Blok voorstelt, is de verlaging van de loonkosten. Deze kosten zou-

(foto Jochen Verghote)

Het belang van de onderneming primeert in zo'n raad. De verbondenheid van werknemers met hun bedrijf dient bovendien te worden vergroot door naast een vast basisloon een percentage van de winst van het bedrijf aan hen toe te kennen. Draait het bedrijf, dan hebben de werknemers het goed. Maakt het bedrijf verlies geldt dezelfde regel.

EKONOMIE

Het sociaal-economisch programma van het Vlaams Blok steunt

op dit solidarisme. Als logische gevolgtrekking van hun slogan 'Werk voor eigen volk eerst' moet de overheid voor een bedrijfsvriendelijk Vlaanderen zorgen. Alle Vlamingen moeten werk hebben, want werken is

den in die mate moeten dalen dat ze lager liggen dan in de buurlanden. Lagere loonkosten maken het voor buitenlandse ondernemingen aantrekkelijk om zich in Vlaanderen te vestigen. De partij vindt evenwel dat die buitenlandse inmenging aan banden moet gelegd worden. Ze kan slechts mits een stevige verankering van het bedrijf in Vlaanderen. De beslissingsmacht moet ten dele hier blijven. De Vlamingen moeten autonoom de leiding blijven behouden in de bedrijven. De loondaling stimuleert ten tweede ook de Vlaamse bedrijven. De automatische loonindexering is achterhaald en Vlaanderen kan niet anders dan zijn buurlanden volgen in de afschaffing ervan. Het loon koppelt het Blok aan de produktiviteit.

Een tweede ingreep is het economisch belang voorrang geven boven het welzijn van werknemers en hun omgeving. Het Vlaams Blok stemde in het parlement tegen het voorstel ter verbetering van de veiligheid op de werkvloer. De milieuwetten acht de partij te streng. Teveel reglementering doet bedrijven uit Vlaanderen vluchten.

Verder heeft de partij niet veel te melden over onze natuurlijke rijkdommen. We moeten ervoor zorgen dat we ze in ere houden. Behoudsgezindheid strekt zich blijkbaar uit tot de natuur. Het Blok stelt zich tot taak aan de kiezers duidelijk te maken dat ecologie een rechts thema is. Toch kon het aangekondigde kongres in '95 niet doorgaan wegens gebrek aan belangstelling onder mandatarissen en militanten.

Een ander sociaal-ekonomisch aandachtspunt is de ondersteuning van de kleinhandel. Vlaanderen moet zelfstandigen stimuleren door een heropleving van het centrum van de stad. De 'oneerlijke' concurrentie van de nachtwinkels en grote winkelketens lost het Blok op door ze te sluiten. Het uitgaansleven wordt opnieuw naar de binnenstad verplaatst, de plaatselijke horeka krijgt hierdoor meer overlevingskansen. De wetgeving moet zeer strikt worden toegepast (geen nachtwinkels, geen onbemande winkels) en dit kan slechts uitgevoerd worden door een schepen van middenstand.

Ook over de aanwervingscriteria heeft het Blok een eigen mening. De klassieke rolverdeling aanmoedigen werkt volgens hen ekonomiebevorderend. Vooral voor mannen is werken een volksplicht. Zij moeten aangepord worden om als gezinshoofd de kost te verdienen. De blanke Vlaamse

stemmenleveransier voor het Blok de SP (Socialistische Partij). Prompt laat het Vlaams Blok horen dat dit hen niet verwondert. Arbeiders hebben eenzelfde konservatief waardenpatroon als hun partij. Daarnaast bezit de werkende mens volgens hen een linkse sociaal-ekonomische opstelling. Wil het Blok haar aangroei in stemmen niet staken, dan rest er enkel de ruk naar links, zo klinkt het intern. Indien het Blok erin slaagt socialisme te verzoenen met nationalisme, dan bindt ze blijvend de arbeiders aan haar. Maar wees niet ongerust: het Blok staat geen nationaal-socialisme voor zoals Hitler, maar wel een sociaal nationalisme.

SOCIALE ZEKERHEID

De kijk op de sociale zekerheid van het Vlaams Blok wordt sterk gekleurd door hun 'solidarisme'. We leven volgens hen in een prestatie maatschappij waar rechten voortvloeien uit het vervullen van plichten ten aanzien van de Vlaamse volksgemeenschap.

Blok een natuurlijke opgave van elke vrouw waar ze niet aan mag verzaken. De overheid kan vrouwen deze keuze helpen maken. Een deel van de huidige werklozen zouden een opvoedersloon krijgen en zo uit de statistieken verdwijnen. Waar moet de overheid het geld halen voor al deze ingrepen? Uit het loskoppelen van de sociale zekerheid van Vlaanderen en Walonië

enerzijds en uit het stopzetten van de ontwikkelingshulp anderzijds, zegt het Blok. Het recht trekken van de uitwassen van het eigen volk is voor hen belangrijker dan andere volkeren ter hulp snellen, zelfs indien het gaat om het inlossen van een historisch gegroeide Westerse schuld.

Armen moeten zichzelf behelpen. Het Blok vindt dat de overheid hoogstens het structurele kader hiervoor mag scheppen. Armen zijn het aan het eigen volk verplicht zich op te werken. Het herwaarderen van het gezin zou het armoedeprobleem deels oplossen onder andere via het aangehaalde opvoedersloon en meer

kinderbijslag. Toch vindt het Blok dat heelwat zogenaamde noodbehoevenden gewoon profiteurs zijn. Daarom stellen ze voor bij het uitbetalen van de welzijnstoelagen vingerafdrukken te nemen om fraude door steuntrekkers te voorkomen. Het Blok wil met deze maatregelen de groep uitkeringsgerechtigden inperken. Een strenger toezicht en het inventariseren middels vingerafdrukken en adres zou inderdaad de aanvragen doen afnemen. Een mensonterende procedure schrikt echter naast profiteurs ook de echte noodbehoevenden af.

ETIEK

De derde ideologische pijler in de *Grondbeginselen* zijn de etische waarden. Volgens het Vlaams Blok is je ten dienste stellen van de Vlaamse volksgemeenschap het hoogste doel. Je moet fier zijn op je Vlaamse identiteit en je waardig gedragen. De rechten van het individu zijn ondergeschikt. Als volk moet je je eigen identiteit vrijwaren. Daarom wijst het Blok de Universele Rechten van de Mens van de hand. Deze verklaring gaat voorbij aan de volkseigen identiteit. Wat de ene cultuur als norm neemt, kan voor de andere verwerpelijk zijn. Internationale inmenging kan niet, een volk beslist autonoom over de waarden die het aanneemt.

Het Vlaams Blok is principieel voorstander van een beleid dat het gezin opnieuw centraal stelt als hoeksteen van onze samenleving. Gezinnen zijn de enige garantie voor het voortbestaan van het eigen volk. Minimum drie kinderen per gezin is

een mooi streefdoel en wordt dan ook beloofd met een opvoedersloon van 120 procent tot de kinderen leerplichtig zijn. Deze gezinsmaatstaf dirigeert heel wat voorstellen die het Vlaams Blok doet. Zo is de partij absoluut gekant tegen de keuze om geen kinderen te hebben. Dit ziet ze als het verzaken aan je plicht. Abortus bedreigt eveneens het voortbestaan van je volk. Een ongewenst kind is hoe dan ook een deel van de toekomst van het Vlaamse volk en dit verleent het bestaansrecht. Je kan het altijd laten adopteren. Bij adoptie dienen dan ook de etnisch Vlaamse kinderen voorrang te krijgen. Eigen volk eerst tot in de baarmoeder.

Eens geboren hebben kinderen vooral plichten en weinig rechten als je het Blok moet geloven. Kinderen zijn volgens hen niet in staat om hun eigenlijke (volks)belangen te erkennen en zijn noch emotioneel noch geestelijk bekwaam om zich een oordeel te vormen. Het Blok schaart zich dan ook niet achter het Verdrag van de Rechten van het Kind. Kinderrechten belemmeren veeleer de opvoeding met harde hand die het Blok aanhangt. In onze verloederde maatschappij kan een oorveeg al veel kwaad voorkomen. Bestrafing van geweld binnen het huishouden in het algemeen moet niet wettelijk worden vastgelegd volgens het Vlaams Blok. Er is voor hen geen toename in geweldigheid. Als die er al is, ligt de fout bij het gebrek aan gezinswaarden. Vader slaat bij gebrek aan een fijn gezin, maar gaat geweld hem dit helpen stichten? Seks moet zo ver mogelijk van de leefwereld van kinderen gehouden worden. Seksuele voorlichting in de scholen nodigt volgens deze partij kinderen uit tot eksperimenteren. Seksuele omgang beneden de 16 moet strafbaar blijven. Want eens de jongeren aan het eksperimenteren slaan, is er geen houden meer aan. Maar levert dit dan niet lekker veel Vlaamse kinderen op? Hoe zouden jongeren elkaar trouwens kunnen opzoeken, de avondklok gaat voor hen in na tien uur 's avonds.

KULTUUR

Bij het overbrengen van deze etische waarden spelen onderwijs, media en cultuur een cruciale rol. De onderwerpen die behandeld worden zou het Blok toetsen op hun nationalistisch gehalte. Enkel indien het bewustzijn omtrent de Vlaamse identiteit wordt aangewakkerd, heeft cultuuroverdracht zin. De overheid moet dan ook enkel aan dergelijke projecten en kulturele centra subsidies verlenen. Een frappant voorbeeld van de vervaamsing zijn de plannen die het Vlaams Blok heeft met het Museum voor Midden-Afrika in Tervuren. Dit zou het Museum van de Vlaamse Onderdrukking, de Vlaamse strijd en de voorspiegeling van de Vlaamse Onafhankelijkheid kunnen worden. Projecten die een multikulturele inhoud hebben, dienen te verdwijnen.

Een ander middel om de Vlaamse identiteit onder het volk aan te wakkeren, is topsport. Atleten die onder de Vlaamse vlag de zege behalen, verenigen het volk. Maar dan dienen die atleten wel etnische Vlamingen te zijn. Het Vlaams Blok geeft de laatste jaren heel wat kritiek op de media. Wellicht omdat ze bang zijn ontmaskerd te worden? Vergelijk de extreem-rechtse programapunten van het Blok met een steen in het water werpen. De golven die de kiezer aan de rand ziet zijn maar flauw, maar dicht bij de kern is het allesoverspoelend.

Caroline Leysen
Kathleen Raskin

(foto Jochen Verghote)

man moet voorrang krijgen op vrouwen en migranten. Ook nachtwerk is niet weggelegd voor vrouwen. Dit zou een normaal gezinsleven in de weg staan. Bij een normaal gezinsleven hoort voor hen blijkbaar geen vader die de kinderen 's avonds ziet. Nu kunnen vrouwen wel hun steentje bijdragen aan de bloei van de Vlaamse ekonomie, maar dan wel in de voor hen weggelegde rollen als huismoeder en thuiswerk.

Globaal genomen klinken de opgesomde sociaal-ekonomische plannen van het Vlaams Blok erg liberaal. Ze onderkennen vooral de grieven van de bedrijfsweld. Toch komen ze de laatste jaren naar buiten met hun bekommernis omtrent de kleine 'Vlaamse' man. Het orgelpunt voor deze aksentverplaatsing was een kongres in 1996. Het sociale standpunt van de partij werd daar in de verf gezet. Ook organiseert het Blok al sinds datzelfde jaar betogingen op 1 mei. Hun beweegreden is weerom het winnen van stemmen. Bij de parlementsverkiezingen in 1991 bleek de grootste

Het is ieders plicht deel te nemen aan de ekonomie en dan pas heb je recht op de vruchten van je arbeid, recht op kapitaal en bezit. Belastingen dienen voor arm en rijk even hoog te zijn. Wie meer werkt, moet je niet bestraffen door hem zwaar te belasten. Het Blok wil de mensen die zich meer inzetten voor hun volk belonen. Elk individu moet bovendien in gelijke mate bijdragen aan de maatschappij. Voor wie zijn werkplicht niet kan vervullen mag de samenleving volgens het Blok wel een financieel vangnet bieden, maar enkel in ruil voor gemeenschapsdienst. Werklozen moeten werken voor hun uitkering. Je kan dus kiezen tussen een werk zoeken dat je ligt, maar als je het niet voldoende snel vindt, dan rest je de verplichte arbeid. Aangezien het Blok de vakbonden wil afschaffen is er het sociaal loket, een stadsdienst die de uitkeringen moet toekennen.

De ekstreem-rechtse partij stelt ook het toekennen van een opvoedersloon aan huisvrouwen voor. Vrouwen mogen nog wel uitwerken gaan, toch is opvoeden voor het

VLAAMS BLOK SPEELT MARGINALE ROL BIJ BESLUITVORMING IN HET VLAAMS PARLEMENT

Blok in een impasse tussen elektoraal succes en destruktieve oppositie

Tit de recentste verkiezingsuitslagen blijkt dat het Vlaams Blok buiten het parlement meer dan behoorlijk scoort. Dat het Blok veel stemmen haalt, wil echter nog niet zeggen dat het een sterke positie heeft in het Vlaams Parlement. Het cordon sanitaire zorgt ervoor dat het Vlaams Blok weinig gehoor krijgt en zijn stem niet kan doordrukken. Een tweede oorzaak ligt binnen de partij zelf: ze voert geen konstruktieve oppositie en is te radikaal.

Het cordon sanitaire verhindert het Vlaams Blok van de macht te proeven in een coalitie met de andere partijen. Het cordon houdt concreet in dat de democratische partijen er zich toe engageren om met het Blok op geen enkel nivo een politieke samenwerking aan te gaan, akkoorden te sluiten en coalities op te zetten. Dit embargo ontstond in 1989, tien jaar na de oprichting van het Blok. Op dat ogenblik was er nog geen sprake van het beruchte zeventigpuntenprogramma, dat slechts in 1992 verschenen is.

Niet iedereen gelooft in de noodzaak van het cordon. Vaak zijn het dezelfde argumenten die terugkeren. Het meest gehoorde tegenargument luidt dat de initiatiefnemende partijen niet democratisch zijn daar zij niet willen samenwerken met een democratisch verkozen partij. Het feit dat de partij volgens de democratische weg is verkozen, betekent echter niet automatisch dat haar programma op alle punten in overeenstemming is met de democratische beginselen. Het Vlaams Blok blijft overigens, ondanks het cordon, beschikken over democratische rechten, zoals zitjes in commissies, zendtijd op televisie en vele miljoenen partijfinanciering. Het cordon sanitaire mag echter geen schutkring zijn: de zaken die het Blok aankaart, zoals veiligheid en vreemdelingenbeleid, mogen geen verboden terrein zijn voor de andere partijen.

ZWEEPPARTIJ

Steeds weer verdwijnt het Blok naar de oppositiebanken. Het cordon maakt het de partij niet gemakkelijk, maar tegelijkertijd profiteren ze van hun isolement. Het past in hun ideologische lijfspreuk: "Eén tegen allen". Om het met de woorden van ex-voorzitter Karel Dillen uit te drukken: "Aan de ene kant het Vlaams Blok voor Vlaanderen, aan de andere kant het blok tegen Vlaanderen. Aan de ene kant het Blok van nationalisten, aan de andere kant het blok van de islamieten. Aan de ene kant het Vlaams Blok met waarden, aan de andere kant het blok van de tafelspringers en elleboogwringers." Het Blok meent dat het het cordon zal doorbreken, wegens de elektorale groei. In het parlement beschouwt het Blok zich als een zweeppartij: hun opdracht bestaat erin ervoor te zorgen dat de andere partijen hun standpunten overnemen en dat zij zo hun politiek programma verwezenlijkt zien.

Het Blok stelt zich veel te radikaal op om ooit te kunnen deelnemen aan het beleid. Algemeen genomen zijn er drie scenario's mogelijk: coalitie, oppositie en absolute meerderheid. Het eerste scenario bestaat erin dat het Vlaams Blok een coalitiepart-

ner wordt. Het cordon verhindert echter dat dit in de praktijk kan worden omgezet. Bovendien kan de partij nooit een aanvaardbare regeringspartner zijn. Zij hanteert een breekpuntenprogramma als absolute minimumvoorwaarde: extreemrechts wil geen water bij de wijn doen. Mildert het Blok haar eisen om aan een coalitiepartner tegemoet te komen, dan zou de partij haar beloftes breken. Houdt het Blok het been stijf en doet ze geen toegevingen, dan blijft ze eeuwig in de oppositie. Het beste voor de partij zou natuurlijk zijn dat in eens een absolute meerderheid wordt behaald, maar daar gelooft ze zelf niet in.

Tijdens de legislatuur 1995-1999 had het Vlaams Blok 17 van de 124 zetels in het Vlaams Parlement, waar in feite slechts drie grotere partijen zetelden. Als kleine fractie was ze toch zeer actief. Als je al de parlementaire initiatieven optelt, kom je op een totaal van 2336. Alleen de CVP scoorde beter met 3602 initiatieven. Het resultaat moet genuanceerd worden. Er moet een opdeling gemaakt worden tussen de soorten initiatieven. Een simpele schriftelijke vraag krijgt hetzelfde gewicht als een veel complexer voorstel van dekreet, maar heeft veel minder rechtskracht dan een dekreet. Enkele concrete cijfers uit het Legislatuurverslag 1995-1999 van het Vlaams Parlement: 1694 schriftelijke vragen, 342 mondelinge vragen, 136 interpellaties, 70 met redenen omklede moties, 68 voorstellen van resoluties en slechts een bescheiden aantal van 26 voorstellen van dekreet (Vlaamse wet). Het lijken indrukwekkende aantallen, maar

(foto Jochen Verghote)

op geen enkel vlak is het Blok koploper. Inzake 26 voorstellen van dekreet bengelt de partij helemaal achteraan. Met interpellaties (waarbij ministers aan de tand worden gevoeld over hun beleid), moties (dit zijn aanbevelingen aan de Vlaamse regering, volgend op een interpellatie) en mondelinge vragen (mini-interpellaties met betrekking tot de aktualiteit) haalt niet meer dan een vierde plaats. Het Blok komt tenslotte op de tweede plaats met het aantal schriftelijke vragen. Het is frappant dat meer dan de helft van de initiatieven genomen zijn door slechts twee parlementsleden, met name L. Van Nieuwenhuysse en P. Huybrechts. Het komt er dus eigenlijk op neer dat maar twee democratisch verkozenen het gros van het wetgevend werk op zich namen binnen het Vlaams Blok tijdens de legislatuur 1995-1999.

MARGINAAAL

De partij speelt een marginale rol in het Vlaams Parlement. Er worden zeer veel schriftelijke vragen gesteld en weinig wetsvoorstellen gedaan. Hieruit kan worden besloten dat het Vlaams Blok eerder een controlerende activiteit uitoefent dan wetgevend werk verricht. Geen enkel initiatief van eigen makelij werd door de andere partijen goedgekeurd. Alleen voorstellen waar ook andere fracties mee akkoord gaan en het Blok dus mede-indiener was, leidden tot resultaat. Maar ook hier heeft het Vlaams Blok geen doorslaggevende rol gespeeld. Het gaat namelijk meestal om voorstellen die gegroeid zijn uit een consensus in een commissie, waarbij het Blok zich gewoon aansluit.

Een mooi voorbeeld van destruktieve oppositie is de houding van het Blok bij de totstandkoming van de nieuwe Financieringswet. Daarin wordt gesteld dat een partij die het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) niet naleeft, het risico loopt een deel van haar subsidies te verliezen. Deze nieuwe wet viseert vooral het Blok. De partij vreesde dan ook voor veroordelingen, omdat ze door 'vermeende' racistische uitspraken het EVRM schenden. Tijdens de parlementaire werkzaamheden haalde de partij het zware geschut boven water. Ze verzonden in totaal maar liefst 4043 amendementen. Alleen al om het opschrift, dit is de titel van de wet, werden 100 amendementen ingediend. De vertragsmanoeuvres van het Blok resulteerden in een 27 uren durende maratonzitting, waar kamerleden één voor één hun amendementen kwamen toelichten. De andere partijen hielden voet bij stuk en hebben de wet uiteindelijk toch goedgekeurd. Het Blok stemde, zoals verwacht, tegen.

Ilse Lauwers
Leen Van Zele

Bron: Marc Spruyt, *Wat het Vlaams Blok verzwijgt*, 2000.

Blokkers stellen vragen

Een belangrijk aspect van het parlementaire werk is de mogelijkheid om schriftelijke en mondelinge vragen te stellen aan de regering. Die vragen geven meestal aan wat de belangrijkste frustraties zijn van een politieke fractie. In het Vlaams Parlement zijn vooral de persoonsgebonden aangelegenheden, zoals cultuur en onderwijs, van belang. Veto zocht uit hoe het Vlaams Blok hier haar controletoelichting uitoefent en geeft een aantal frappante voorbeelden van de maatschappijvisie van het Blok. Een volgende keer nemen we het specifieke luik media onder de loep.

Het Vlaams Blok heeft het vooral gemunt op initiatieven die de multiculturele samenleving betreffen, zoals een sportnamiddag voor migrantenjongeren. Steevast worden er vragen gesteld over de kostprijs, het bereik en de eigenlijke bedoeling van deze projecten. Een filmpje dat het harmonieus samenleven van mensen moet bevorderen, roept wrevel op. Filip Dewinter noemt het propaganda en vraagt lichtelijk ironisch of de minister ook steun zou verlenen "aan een film die de Vlamingen bewust maakt van de gevaren van de multiculturele maatschappij".

Ook alternatieve levensstijlen zijn het doelwit. In 1996 vraagt Dewinter zich af of een reclamespot voor de Roze Zaterdag niet kan gezien worden als "promotie voor homoseksualiteit", wat volgens hem vermeden dient te worden. In 1999 klaagt hij dan weer dat een reizende fototentoonstelling over lesbische vrouwen steun krijgt van de overheid. Hij vraagt zich overigens af of de foto's wel in orde zijn met de goede zeden. Felix Strackx neemt aanstoot aan *Den Vrijen Courant* die volgens hem de jongerenseksualiteit "te eenzijdig" belicht.

Ook in onderwijsaangelegenheden is het Vlaams Blok zeer actief. Dewinter pikt het niet dat studentenverenigingen in Gent afspreken om geen Vlaams Blok-sprekers uit te nodigen. Uitstappen naar tentoonstellingen over de holocaust in het kader van lessen over racisme doen afbreuk aan de "politieke neutraliteit" van het onderwijs, aldus de voorman van het Blok.

(tl)

Teater als een unieke absurditeit

Tet zijn barre tijden voor Maatschappij Discordia. Na verhuisperikelen kregen ze bij hun subsidie-aanvraag nul op het rekwest wegens "niet langer onderzoekend, vernieuwend en inspirerend". Dertig Nederlandse en Vlaamse spelers in het teaterveld bundelden de krachten om hen te steunen onder het initiatief *Match Discordia*. Toch (be)staan ze deze week drie avonden in 't Stuc. Zonder geld, maar mét hun scherpzinnige analyses, doordachte dramaturgie en hun permanente invraagstelling van het teater.

"Als je eerlijk bent kun je geen toneelstuk schrijven, of erin spelen. Als je eerlijk bent, kun je überhaupt niets meer doen behalve jezelf van kant maken. Maar omdat je jezelf niet van kant maakt, in ieder geval tot nu en vandaag niet, probeer je het steeds weer met het toneel. Je schrijft voor het toneel en je speelt. En dat is tegelijkertijd het meest leugenachtige wat er is." (Jan Joris Lamers, 1995).

Dit fragment zegt haast alles over de visie van de Discordia-acteurs. Jan Joris Lamers noemt de teatrale situatie zelf van

een 'unieke absurditeit'. Inleving of psychologiseren is niet voor Discordia weggelegd. Hun stijl gaat zelfs voorbij het 'Brechtiaanse'. In concreto: geen regisseur, elke acteur is drager van het geheel, als toeschouwer word je rechtstreeks aangesproken en aangezet tot nadenken. Op de scène ligt niets vast buiten de tekst, de 'heilige' tekst waar de acteurs lang over hebben gesproken en gediscussieerd. Weinigen hebben teater en akteren zo rigoreus in hun grenzen afgestast als Discordia.

Al sinds 1982 markeert Discordia met een forse aanwezigheid zijn plaats in het Nederlands-Vlaamse teaterlandschap. In die jaren betrokken ze het monumentale, Amsterdamse Felix Meritis-gebouw en restaureerden er eigenhandig een aantal zalen op een uiterst stijlvolle manier. Dit jaar werden de pioniers eruit gezet. Onlangs kregen ze onderdak in een oud pakhuis, een nieuwe 'schatkamer' voor hun rekwisieten, boeken, scripts, meubels.

LEERMEESTER

Discordia inspireerde een hele generatie jonge gezelschappen. De Roovers, Tg Stan, Dito Dito, Maten, allen beschouwen ze Maatschappij Discordia als hun leermees-

ter. Nu lijken de rollen omgekeerd. Een hele resem gezelschappen en instellingen springt in de ban voor Maatschappij Discordia. *Match Discordia* wil de verkommering van deze artistieke talenten tegengaan. Elke deelnemende instelling plant jaarlijks een bedrag op hun begroting voor Discordia. De overheid wordt vriendelijk gevraagd om dit bedrag aan te vullen. 't Stuc was steeds een vaste halte voor Maatschappij Discordia. Deze week bussen de Nederlanders naar het Leuvense kunstencentrum.

De Discordia-acteurs brengen deze week hun gegeerde *Repertoire*. Wie zich De Vere nog herinnert uit 1993, met Stan en Dito Dito erbij, zal zich verheugen op deze drie avonden vol verrassing. Deze keer liggen de teksten echter per avond vast. Ditmaal kan je acteurs van De Roovers, 't Barre Land, Tg Monk recente en oude repertoireteksten een nieuw elan zien geven. De

eerste avond brengt de bende *Fin de partie* van Samuel Beckett. Beckett schreef dit stuk in 1956. Het

beeld dat een generatie teaterbezoekers op hun netvlies brandde, is Nagg en Nell met vuilnisbakken als lichaam. Enkel hun hoofd is zichtbaar. Beckett trekt de vervreemding in dit stuk in extremis door. Na *Naamloos*, waar een stem eindeloos spreekt over de onmogelijkheid om 'ik' te zeggen of hoe dan ook iets te zeggen, buigt hij dit thema in *Fin de partie* om tot de onmogelijkheid om te zijn. Ook hier wachten de personages, maar ze wachten op hun eigen dood. Impliciet lijkt dit ook het einde van de wereld. Zo kijken Hamm en Clov naar het 'menselijke experiment' als één grote mislukking. Vandaar dat Clov zich haast om een vlieg dood te slaan zodat deze geen 'maatjes' kan tegenkomen om zich voort te planten.

REPERTOIRE

Daarnaast zien we het eenvoudig ogende verhaal *Kras*, in 1989 geschreven door de Nederlandse dichteres en toneel-schrijfster Judith Herzberg. Dit is een nieuwe herneming uit 1989. De tweede avond krijgen we *De Tijd* en *De Kamer* van de Duitse George Büchnerprijswinnaar (1989) Botho Strauss in een vertaling van Judith Herzberg. Strauss kreeg de prijs in 1989 toegevoegd voor zijn prestatie om het getormenteerde leven in onze maatschappij zo knap in een teatrale scène te transponeren.

Op vrijdagavond sluit het repertoiregezelschap af met een tekst van Thomas Bernhard, niet weg te denken uit het Discordia-repertoire. Het wordt *De Theatermaker*, een stuk over een reizende toneelspelersfamilie.

Konklusie? U bent een beetje geïnteresseerd in teater, u freakt op Sofie Sente van De Roovers, u wou altijd al Jan Joris Lamers naakt zien en u vindt te veel gedoe met decors en belichting maar niets? U weet waar u deze week wezen moet!

**Anne Dekerk
Filip Hermans**

Van Repertoire kunt u genieten op woensdag 15, donderdag 16 en vrijdag 17 november, telkens om 20.30 uur in de Stuczaal. Wie meer dan één avond bijwoont, betaalt voor elk volgend ticket slechts 150 frank.

S	P	Y	K	E	R	N	O	R	S
M	O	L	E	N	B	A	B	E	L
E	K	N	I	G	E	R	D	O	
R	E	L	G	E	K	W	E	T	
I	R	I	S	N	E	O	N		
S	T	A	V	E	R	N	E	A	
M	E	P	S	G	R	A	F		
B	A	R	E	I	K	D	A	K	
I	N	R	E	S	E	M	R	E	
T	E	N	O	R	R	O	N	D	E
S	T	U	G	E	K	S	T	E	R

Eko-tips

Ook deze week weer: tips die u liefst ook eens toepast!

De romantische zielen onder ons plegen wel eens een felle lamp af te dekken om een zachter en gekleurd licht te krijgen. Wel, beste romantische ziel, misschien is de aanschaf van een zachtere, gekleurde lamp een beter alternatief want afgedekte lampen zijn niet alleen inefficiënt, maar het doek kan ook in brand vliegen, wat dan wél weer zo'n romantisch vlammetje geeft.

Voor wie genoeg heeft van de klassieke ellendige TL-lamp op kot: er zijn ook TL-lampen met zachter licht op de markt voor zo'n 350 à 400 frank. Het blijft TL, maar het is wel al een stuk aangenaamer. Voor wie sowieso veel licht nodig heeft, kan deze aanschaf dus wel de moeite lonen.

En dan nu voor de liefhebbers een evidente: als je lampen af en toe afstoft, dan komt er meer licht door (tot dertig procent meer!)

Als je armatuur (zeg maar het ding waar je een lamp indraait) een gloeilamp van maximaal zestig watt aankan, dan kan je er een spaarlamp van 11 watt indraaien. Na 8000 uren branden bespaar je zo een slordige 1500 frank, zonder aan lichtcomfort in te moeten.

Als uitsmijter nog een weetje voor de gebruikers van dimbare halogeenlampen: zet de lamp regelmatig op maximaal vermogen. Door het dimmen ontstaat er aanslag op de lamp. Door de warmte van een lamp op maximaal vermogen lost die aanslag weer op. Zo heb je meer licht, en de lamp gaat ook langer mee. Denk er bij vervanging van de lamp trouwens aan om ze met een doekje vast te nemen. Je vingerafdruk maakt het kwartsglas troebel, met minder aangenaam licht tot gevolg.

(cd)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Horizontaal — 1 Soelaas — Kort geweer 2 Opstandeling — Logement 3 Kluitenbreker — Edel, grootmoedig — Muziknoot 4 Snijwerktuig — Zwarte, kleverige stof — Bevel 5 Meisjesnaam — Reeds 6 Bijbels ambtenaar 7 Boom — Gezellig en gemoedelijk 8 Vordering — Deel van een fiets — Zwarte delfstof 9 Bijwoord — Begrip — Havenonderdeel 10 Prins-regent — Schaakstuk 11 Jammer — Gevaarlijke, drijvende massa.

Vertikaal — 1 Deelteken — Nijdige vrouw 2 Persoon die het rijksbestuur waarneemt — Islamitische republiek 3 Siberische rivier — Liefvallig persoon — Muziknoot 4 Onbenullig persoon — Schoenmakerspriet — Moe, zat 5 Armoedige steeg — Opstootje 6 Duitse deelstaat 7 Omheining — Hoofddeksel 8 Meetkundig lichaam — Vaartuig — Voetbalterm 9 Muziknoot — Serpent — Muziknoot 10 Indo-Europeaan — Bloemtuil 11 Lijfeigene — Ronde staaf.

Door Filip De Keukeleere

Seks, anarchie, toccata's en superieure muziek

Bach op piano? Klinkt bijna als the Ramones op trompet. Ramde de 18de-eeuwse komponist zich niet in het kollektieve geheugen met Toccata en Fuga in re klein, dat machtig aanzwellende orgelstuk? Yep, maar Bach heeft in zijn leven nog andere dingen gedaan dan orgel spelen. Deze week brengen de piano-docenten van het Lemmensinstituut een fijne selectie van 's mans piano-oeuvre. Overigens intrigeert Bach's levensloop mateloos. Trouwde twee keer. Ging met zijn studenten op kafee. Maakte ruzie met al zijn opdrachtgevers. Belandde diverse keren in de gevangenis.

Op 21 maart 1685 wordt Johann Sebastian Bach geboren in Eisenach, Duitsland. Zijn eerste geluidjes zijn, volgens de overlevering, niet bijzonder muzikaal. Bach

krijgt op dezelfde manier als andere baby's. Toch komt hij uit een muzikaal nest. Over zeven generaties telt de familie Bach niet minder dan 55 musici. Vader Johann Ambrosius speelt viool bij het stadsorkest, moeder Elisabeth Laemmerhirt is een fervente liefhebster van het nog jonge operagenre. Al op jonge leeftijd luistert Bach naar de orgelconcerten van oom Johann Cristoph. Bachs familie stimuleert hem dus

om naar muziek te luisteren. In tegenstelling tot generatiegenoot Haendel die stiekem op zolder klavecimbel speelde.

In 1695 sterven Bachs ouders. Op tienjarige leeftijd verhuist hij naar zijn oudste broer Johann Cristoph, een leerling van Pachelbel. Christoph geeft zijn broer de eerste klavierlessen, maar heeft er al snel spijt van. Bach is immers zo gebeten door de mikrobe dat hij in 1703, op zijn achttiende, honderden kilometers te voet naar het Noorden trekt om een van zijn grote voorbeelden aan het werk te zien. Vanaf nu krijgt Bach het regelmatig aan de stok met zijn opdrachtgevers. In Muhlhausen bijvoorbeeld, plaats waar hij trouwt met zijn achternicht Maria Barbara, maakt hij ruzie met een priester en belandt zelfs vijf dagen in de gevangenis. In een degenduel verwondt hij een fagotspeler wiens instrument hij vindt klinken als 'een oude geit'.

In 1717 wordt Bach opnieuw gevangen genomen. De hertog van Sachsen-Weimar is diep beledigd omdat de opstandige musicus achter zijn rug een betrekking als kapelmeester in Kothen heeft aangenomen. In Kothen beschikt Bach over een uitstekend orkest en solisten. Hij creëert er enkele van zijn beroemdste werken. In 1720 sterft zijn vrouw Barbara. Daarom niet getrouwd, in

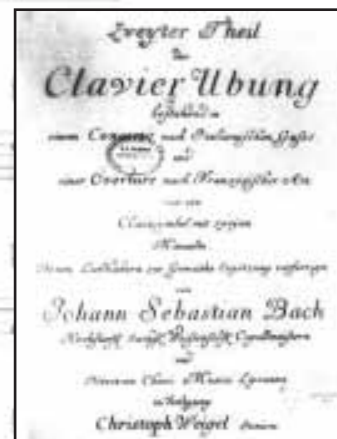
1721 trouwt Bach met Anna Magdalena.

Stilaan raakt iedereen het roerend eens over Bachs klavecimbel-, orgel- en kompositiekunsten. 's Mans gedrag stuit op meer verzet. In Kothen noemt hij de vrouw van koning Leopold, zijn meester, een dom mens. Enkele dagen later verhuist hij naar Leipzig. Daar vindt hij vanaf 1723 eindelijk

zijn vaste stek. De rest van zijn leven blijft de komponist cantor aan de Thomaskirche, een job waar hij soms van baalt: hij is verplicht er ook katechese en Latijn te doceren.

Toch heeft de musicus een goede relatie met zijn studenten. Hij laat hen vrij zichzelf te ontdekken. Iedereen heeft zijn eigen karakter en moet dat kunnen uiten, desnoods bij een glas en een hap: de avonden in kafee Zimmermann, bij de Bachs in de buurt, worden razend populair. Met argwaan bekijkt de universiteit van Leipzig Bachs rijzende populariteit. Tot elf keer toe biedt de komponist er zijn diensten aan. "Njet, Herr Bach!" klinkt het antwoord steevast. "U heeft niet eens een diploma!" Het bekende verhaal. Op 28 juli overlijdt Bach, vader van twintig kinderen, anarchist pur sang, nagenoeg blind en komponist van enkele van de grootste melodieën uit de geschiedenis. Alleen weet haast niemand dat in 1750. Hij krijgt, net als Mozart, een armenbegrafenis.

Klinkt dit allemaal interessant? Wacht tot u het programma van het Bach Pianofestival kent.

Van dinsdag 14 tot en met donderdag 16 november spelen zestien piano-docenten de integrale twee- en driestemmige inventies, de zes partita's, de Goldvergvariaties, het Italiaans concerto en het beroemde Notenbuchlein Anna Magdalena Bach. Respektievelijk Marc Eyskens, Piet Swerts en Carl Van Eyndhoven leiden de konserten in. Voor een schamele 200 frank een lezing,

enkele superieure pianisten en melodieën van een der genialste komponisten ooit? Wij zitten nu al in de zaal.

Filip Hermans

De pianoconcerten van J.S. Bach door de docenten van het Lemmensinstituut op 14, 15, 16 november in de konsertzaal van het Lemmensinstituut, Herestraat 53, Leuven. Info en reservatie: 016/23 39 67.

Homo Lesbisch Bi ?

holebi-jongeren

&of is een jongerengroep voor en door meisjes en jongens tot 26 jaar die homo, lesbisch of bi zijn. Veel jongeren hebben die gevoelens, maar weten niet goed waarheen of durven er met niemand over praten. Bij &of kan je andere jongeren leren kennen, je kan er praten en lol maken, kortom jezelf zijn.

Ik wil meer informatie over &of. Stuur deze onder neutrale en gesloten omslag naar:

Naam: _____
Adres: _____

www.enof.be email: info@enof.be

PB 113, 3000 Leuven-3 - Tel.: 016/20 06 06

Wat doen we zoal?

Elke maandag komen we samen voor een activiteit, afwisselend informatief (bijv. over coming out of relaties) of ontspannend (bowling, film,..). We organiseren ook af en toe een fuif.

Kalender

Vr 17/11
holebiFUIF in zaal Lido

Ma 20/11
Relaxatie

Ma 27/11
De vrij- en glijschool over "veilig vrijen"

Vr 15/12
&of-FUIF in zaal Lido

Ma 18/12 "instapmoment"
The future

meer info over waar & wanneer op www.enof.be

Wil je meer weten?

Als je meer wil weten over &of kan je dit strookje opsturen naar &of, postbus 113, 3000 Leuven-3.

Deense cultfilms à volonté

Dat de organisator van Da Extravaganza Alternativa Dayz (D.E.A.D.) iets heeft met de Deense filmregisseur Lars Von Trier mocht vorig jaar al blijken. Toen programmeerde hij maar liefst zes weken na elkaar de afleveringen van zijn magisch-realistische televisiereeks 'The Kingdom'.

Ook dit jaar wordt de Deen met een avondje vereerd. Op het programma staan twee vroege films van de meester die ondertussen prachtfilms als *Dancer in the Dark* en *Breaking the Waves* heeft voltooid. In *Epidemic* schittert de filmmaker zelf in een dubbelrol als een regisseur die anderhalf jaar werkt aan gesubsidieerde horrorfilm en een jonge wetenschapper die met het pestvirus rondloopt.

Element of Crime combineert twee genres, science fiction en thriller, op een succesvolle manier. In een post-apokalyptische wereld waart een seriemoordenaar rond die het vooral gemunt heeft op jonge meisjes. Om de bleekheid en troosteloosheid van die toekomstige wereld te verfilmen, koos Von Trier resoluut voor een sepiakleur, wat zeer aparte beelden oplevert.

(mvs)

Epidemic en *The Element of Crime*: dinsdag 14/11 in AV 01.12 om 20u.

Radio Scorpio

Sinds vorige week vrijdag is Radio Scorpio een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko). Radio Scorpio had hiertoe een aanvraag ingediend bij de Open Algemene Vergadering (OAV) van Loko. De bedoeling van Radio Scorpio is om zo bepaalde voordelen van de KU Leuven te mogen genieten en om de band met de studenten terug te kunnen aanhalen.

Het is wel zo dat de OAV besloten heeft dat Radio Scorpio eerst een jaar moet proefdraaien: binnen tien à twaalf maanden is een evaluatievergadering voorzien waarop de kringen zullen beslissen of ze Scorpio definitief in Loko opnemen. De redenen voor deze beslissing zijn de problemen waarmee Radio Scorpio in het verleden gekonfronteerd is. Zo hebben financiële perikelen al eerder de werking bemoeilijkt. Op dit moment is het echter zo dat Scorpio voor Loko geen extra financiële last vormt omdat de radio nog steeds instaat voor haar eigen inkomsten en ook geen enkele geldelijke tussenkomst verlangt van Loko.

Wanneer Radio Scorpio terug de ether in zal gaan, is op dit moment nog niet zeker. Zeker is men echter wel van de lokatie: de Loko-lokalen van de 's Meiersstraat 5 zijn enige tijd geleden ter beschikking gesteld voor de bouw van hun nieuwe studio.

(mad)

“We voelden ons bijna Get Ready”

Fnkele jaren geleden beleefde Vlaanderen een heuse folk-eksplosie. Vooral Laïs en Ambrozijn raakten bekend bij het grote publiek. Fluxus stond al die jaren aan de zijlijn. Niet voor lang meer. In het voorjaar verschijnt hun tweede cd, deze week speelt de groep in Leuven.

Vijf entoesiastelingen repeteren in Gent. In de laatste rechte lijn voor de opnames van de opvolger van *Pingoeroe* blijft muziek iets belangrijks in hun leven, het plezier van het spelen het allerbelangrijkste. Zolang die fun er is, blijven ze spelen. Fluxus brengt een ruim assortiment aan liedjes, die nu eens vrolijk zijn, dan weer een beetje droevig. Boeien doen ze van het begin tot het einde.

Ondertussen spelen de vier heren en dame al een viertal jaren muziek. Maar hoe begon het allemaal? Koen Garriau (saks) vertelt: “De basis van de groep ligt eigenlijk al ver achter ons. Al van de lagere schooltijd, toen zus Greet en ik de jaarlijkse nieuwjaarsbrieven moesten voorlezen bij onze grootouders. In feite waren we dat al vrij snel beu en zijn we liedjes beginnen spelen. Onze vader begeleidde ons op gitaar en draailier. Later kwam dan het idee om die zelfgemaakte nummers verder uit te werken. Stefan Timmermans verwoegde ons op doedelzak en fluit. Een perkussionist en een bassist maakten de groep compleet. Na enkele eigen nummers en optredens was die eerste cd er al.”

PLATENARSENAAL

Dat Fluxus gegroeid is uit de familie Garriau, had de attente lezer al gemerkt. Vader, zoon en dochter spelen nog steeds samen en komponeren de meeste nummers. Het lijkt erop dat de muziek ten huize Garriau werd ingelepeld, maar niets is minder waar. Koen: “Onze vader is een hippie geweest, zoals alle vaders van die generatie. Thuis hebben we altijd heel veel muziek gehoord. Hij was er in zekere zin wel mee bezig, stond voor zeer veel genres open en luisterde naar een gevarieerd platenarsenaal. Folk zat daar ook tussen. Langs die weg leerde hij draailier spelen. Daarna zijn wij erbij gekomen, leerde Greet akkordeon en ik saksofoon, ook omdat ik het gezien had in een bepaalde folkgroep. Ik was daar zo ongelooflijk van onder de indruk dat ik dat ook wilde kunnen.” Dat de vader van Koen en Greet steeds bij hen is, moet niet

per se als negatief bestempeld worden. “Hij ziet uiteraard altijd wat je doet, maar dat kan ook voordelen hebben”, legt Koen uit, “Je kan het zien als een getrouwd koppel dat hetzelfde werk doet: er zijn uiteraard altijd spanningen. Als we met muziek bezig zijn, is mijn vader mijn vader niet en is hij een van de muzikanten, zoals iedereen bij Fluxus. We hebben ons al goed geamuseerd en het is wel plezierig om met je vader in het buitenland te spelen, je leert een andere persoon kennen dan de vader die je opgevoed heeft.”

Net zoals bij de meeste muzikanten draait het bij Fluxus om de uitdrukking van een of andere emotie. Afkomst doet er niet toe, iedereen kan een liefdesliedje van een droevig nummer onderscheiden. Tegelijk is muziek maken een vorm van communicatie: je gevoelens en ideeën overbrengen naar het publiek. Toch vind je geen specifieke betekenis in het oeuvre van Fluxus. Stefan: “Er zit geen rechtstreekse boodschap in onze muziek omdat we tot nog toe altijd al instrumentaal gewerkt hebben. Vanaf nu gaan we ook met teksten werken, maar die teksten zijn dan eerder poëtisch, zonder daar echt een boodschap in te leggen. Het enige engagement dat er dan in onze muziek en teksten ligt, is dat we geen boodschap naar de mensen willen brengen, maar hen laten genieten. Wanneer er iemand op vrijdagavond helemaal gestresseerd naar onze optredens komt, dan moet die helemaal relaxen en genieten, alle zorgen vergeten. Volledig opgaan in de muziek, dat is eigenlijk de boodschap van Fluxus.”

APPRECIATIE

Hoewel de naam ‘Fluxus’ voor de groepsleden oorspronkelijk weinig betekenis had, weten ze er nu een duidelijke

(foto Jeroen Op de Beeck)

uitleg aan te geven. Stefan: “Het is Latijn, maar iedereen verstaat het, iedereen kan het uitspreken, van Vlaming tot Est. Letterlijk betekent het vloeiend, beweging. Omdat ons achteraf de vraag naar de betekenis gesteld werd, hebben we erover nagedacht en kwamen we uit bij een stroom, een beweging van ons naar het publiek en terug: wij proberen het publiek te boeien en ontspannen en zij geven ons appreciatie en voldoening. De naam heeft voor ons niets te maken met de kunstbeweging uit de jaren zestig.”

«Je mag geen roetine worden»

Tegenover succes hebben Koen en Stefan een dubbelzinnige houding. Enerzijds lijkt het hun wel leuk om veel succes te hebben omdat het vele deuren opent: in betere omstandigheden in grotere zalen spelen. Anderzijds heeft het volgens hen ook een voordeel om bij de goede middenmoot te horen. Stefan: “Het leukste is als je echt een band met het publiek hebt. Het gevoel dat je appreciatie krijgt, dat je ziet dat er iemand met zijn voeten aan het stampen is of begint te dansen. Zoals bijvoorbeeld een optreden in een school in Berchem, een heel strenge uniformschool, erg katholiek en die meisjes zijn uit de bol gegaan dat het niet meer normaal was. Daar was misschien maar 60 man, maar het plezier dat de meisjes zich amuseerden, deed zoveel deugd.” Waarop Koen aanvult: “Het voordeel van een beetje op de tweede rand te zitten, is dat er helemaal geen druk op ons rust. Waarschijnlijk zijn wij toch wat vrijer dan Laïs of Ambrozijn om zelf onze

richting te bepalen. Wij zijn dan ook niet echt op zoek om in het middelpunt van de belangstelling te staan. Het plezier van het spelen primeert.”

SUPERSTERREN

Hoewel het met Fluxus in Vlaanderen goed gaat, kent de groep in het buitenland meer succes dan bij ons. Neem nu bijvoorbeeld Estland, de Baltische staat waar ze bij het tweede bezoek haast de status van supersterren bereikten. Het moet ongeveer het bizarste zijn wat ze hebben meegemaakt. “Na de eerste keer ontstond daar een fanclub, met een Internetsite enzovoort. Wanneer we aankwamen voor het optreden, hielden bodyguards iedereen uit onze buurt, zodat we rustig konden beginnen soundchecken. Ondertussen moest iedereen het terrein afgaan zodat we rustig en ongestoord konden werken. Wanneer we klaar waren, kon het publiek, bijna vijfduizend man, er weer op. Toen ze ons aankondigden, begon iedereen te gillen. Tijdens het optreden bekogelden ze ons met bloemetjes en beertjes. We voelden ons bijna Get Ready,” bekent Koen. “Toen we achteraf in dat stadje wandelden, klampden de bewoners ons voortdurend aan voor een handtekening of om met ons op de foto te staan”, vult Stefan aan.

Alle groepsleden van Fluxus spelen in één of meer andere groepen. Zowel Koen als Stefan zijn van mening dat het nodig is om je in een ander genre of in een andere omgeving uit te leven. Verder kijken dan je neus lang is, anders bestaat de mogelijkheid vast te roesten in een genre. Vooral Stefan heeft er een zeer specifieke mening over en pleit bijna voor overspel: “Eender wat je hobbies zijn of wat je doet om de kost te verdienen, je mag geen roetine worden. Als je steeds hetzelfde doet, ga je vastroesten in een bepaald stramien en haast machinaal werken en bijgevolg niet meer creatief functioneren. Als je altijd hetzelfde doet, ga

je je na een tijd vervelen. Vergelijk het met een relatie. Als je niemand ziet buiten je man of je vrouw, dan ga je je na een tijd vervelen en je in je eigen wereld opsluiten. Wanneer je daarentegen regelmatig met iemand anders weggaat, kan het je relatie alleen maar verrijken.”

Katelijne Beerten

Fluxus speelt woensdag 15 november om 20 uur in het Wagehuys, Brusselsestraat 63. Kaarten kosten 450 frank. Info en tickets bij CC Leuven: 016/23.84.27.

(foto Katelijne Beerten)

Zit bloed geven u in het bloed?

Het is weer zover: de herfst verkeert in vergevorderde staat van ontbinding, het laatste blaadje is van de bomen gevallen en de schrik voor de prik teistert ons gemoed. Kortom, BloedSerius palmt opnieuw een week lang het Leuvense landschap in.

Het blijft een nijpend probleem, dat bloed geven. Al jaren kampt het Rode Kruis met een verouderend bloedgeverspubliek en te weinig instroom van jongeren. Om hieraan te verhelpen startten de Landbouwkring (LBK) en Medica in 1990 BloedSerius. Het hoofddoel blijft na al die jaren nog steeds het aantal jonge, en vooral trouwe bloedgevers te doen toenemen.

U kent de spelregels: u geeft bloed op een van de aftapdagen in een universiteitsgebouw in uw buurt en in ruil krijgt u een bloedserieuse korting op de concerten en films die in de loop van volgende week worden georganiseerd. De schrik van de prik overwinnen kan u dus nog iets opleveren.

Programma Leuven BloedSerius

Maandag 13 november

21u in Alma II: Verbroederingskuis tussen Landbouwkring en Medica

Dinsdag 14 november

12u - 19u in Sporthal De Nayer: Bloedinzameling

11u - 19u in College De Valk: Bloedinzameling

21u: Filmavond in het Zoologisch Instituut (Naamsestraat 59) “The Blair Witch Project” en in het Landbouwinstituut (Kardinaal Mercierlaan 92) “Tarzan”

Woensdag 15 november

12u - 19u in Sporthal De Nayer: Bloedinzameling

11u - 19u in College De Valk: Bloedinzameling

22u: Dubbel-BloedSerius-TD in de Lido en de Samambaia

Donderdag 16 november

21u in aula Pieter De Somer: concert met op de affiche de Leuvense trots Sarah, trappelend folktalent (BUB) en winnaars van de publieksprijs op het interfacultair Songfestival Decamerone

(mvs)

Amerikaanse presidentsverkiezingen

Het onderscheid dat in het interview over de Amerikaanse verkiezingen gemaakt wordt tussen Republikeinen en Democraten, lijkt me sterk overdreven. In hun retoriek komen de Democraten iets socialer over omdat zij, in tegenstelling tot de Republikeinen, meer de stemmen van de sociaal zwakkeren (zwarten, arbeiders...) nodig hebben. Maar in de praktijk van het beleid is er nauwelijks verschil. Het gezondheidssysteem en het onderwijs zijn niet beter dan acht jaar geleden. Economisch mogen de Verenigde Staten (VS) dan onder Democratisch bewind sterk gegroeid zijn, op sociaal vlak is er nauwelijks vooruitgang te bespeuren. Het aantal armen is er niet noemenswaardig op achteruit gegaan en de kloof tussen arm en rijk wordt ook in de VS steeds groter. Slechts één cijfer: in '73 verdiende een Amerikaanse bedrijfsleider gemiddeld vijfendertig keer meer dan een arbeider. Vijfentwintig jaar later verdient hij tweehonderd keer meer.

De Amerikaanse verkozenen moeten in de praktijk geen rekenschap afleggen aan de bevolking, maar wel aan de bedrijfswereld, zonder wiens geld men in de VS niet verkozen geraakt. Terwijl er, ondanks een bloeiende economie, geen geld is om de vele sociale noden te lenigen, hebben alle kandidaten tesamen in deze verkiezingen het walgelijke bedrag van bijna honderdvijftig miljard frank uitgegeven, waarvan Gore en Bush het leeuwendeel verorberden. Dit geld komt vooral van de grote Amerikaanse bedrijven, die dit geld natuurlijk niet omwille van filantropische redenen of uit liefde voor een bepaalde kandidaat geven. Een kandidaat die het zou aandurven om tegen de bedrijfsbelangen in te gaan, maakt, hoeveel steun hij ook van de bevolking zou krijgen, geen schijn van kans in deze geldverkiezingen. In de VS heeft iedereen de vrijheid te doen en te zeggen wat hij wil, maar heeft de gewone Amerikaan, ondanks die vrijheid, totaal geen vat op het beleid. Als onder democratie verstaan wordt: "een beleid van, voor en door het volk", heeft het Amerikaanse systeem niets met echte democratie te maken. De VS zijn dus heel slecht geplaatst om andere landen lesjes te geven in democratie, zeker als men weet dat dit land er nooit een probleem van maakte om de meest bloedige en korrupte

diktaturen in andere landen te steunen als dat nuttig was voor hun belangen.

In de VS neemt immers maar ongeveer de helft van de stemgerechtigden deel aan de verkiezingen. Dit feit alleen zegt al genoeg over de zogezegde Amerikaanse democratie. Dat zeer veel Amerikanen niet de moeite doen om te gaan stemmen is echter normaal omdat zij, ondanks hun stem, toch beseffen dat zij niets in de pap te brokken hebben.

Waarlijk, wie dit Amerikaanse geldsirkus dat moet doorgaan voor democratische verkiezingen beschouwt als het toppunt van democratie heeft wel een zeer rare en eigenaardige opvatting over democratie.

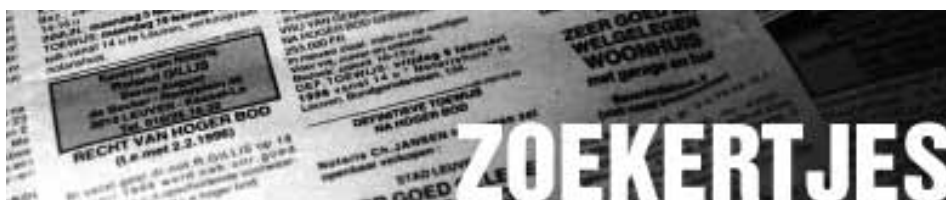
Roger Liekens

Primitivisme

In hun laatste schrijfsels ('Stalin is dood, Veto leeft') geven onze extreem-rechtse vriendjes van de Nationalistische Studentenvereniging (NSV) alweer eens een staaltje van de vergevorderde mate van demotie die kenmerkend is voor het gros van de nazi-nostalgici. De KU Leuven geïnfiltreerd door kommunisten en waarschijnlijk ook nog door joden, zoals dat '40-'45-ikoon ook al stelde. Gelukkig blijft de Endlösung deze keer beperkt tot een "vrijheidskantus", en blijven de anarchisten buiten schot want die sluiten zich volgens hogervermeld pamflet aan bij het NSV. Toch denken we dat weinig anarchisten of linksen de primitivistische heimwee van het NSV delen die zij tentoon spreiden in hun pamflet: de universiteit was de 543 jaren voor '68 (sic) zo "democratisch" (als je Frans verstond, rijk was en kloten aan je lijf had — wat je trouwens niet meteen kunt zeggen van een gemiddeld NSV-mietje), "studentikoos" (paternalistisch) en "een toonbeeld van verdraagzaamheid". Bedoelt het NSV met dit laatste dat zij homo's, ketters en andere afwijkende meningen de verdraagzaamheid van de inkwisitie toewenst? Dat vrouwen het toch beter hadden toen er geen stemrecht was, abortus vervolgd werd, maar de traditionele mannelijke hiërarchie zich alles kon permitteren? Een "vrijheidskantus" houden ze dan. Het doet ons, anarchisten, ekologisten, steeds weer plezier als het NSV zowat alle bestaande humoristische stijlen ten berde brengt in haar pamfletten en zichzelf zo onsubtiel tegenspreekt dat het zielig wordt. Spijtig dat het uit de begrijpelijke schaamte die ook het ex-kollaboraant van het Vlaams vierkant kenmerkt, haar mooie idealen verzwijgt. Maar de gewelddadige praktijk ervan, zoals NSV'ers die onder andere bij de aanval op 't Stuc in '84 tentoonspreidden, maakt dat deze prachtige idealisten nooit subsidies van 'onze' universiteit hebben mogen ontvangen. Maarten van Dael en vriendjes, we voelen met jullie mee.

Het Sociaal Centrum, Schapenstraat 29, 3000 Leuven

REKLAME PROCTER &
GAMBLE
TOEGELEVERD VIA
ISDN - REEDS BIJ JULLIE
AANGEKOMEN

√ Wie wil mijn hoogbejaard paard Lisa haar wekelijkse boswandeling geven? Je moet wel ervaring hebben. 010/68 07 04

√ Gezocht: regisseur voor Franstalig toneelstuk (Romania). Geïnteresseerden kunnen zich wenden tot: 0479/52.18.05. Prijs overeen te

komen.

√ Feestjes in de Albatros zouden moeten beperkt worden tot twee halve vaten.

√ Vrouwenclub praat erover, mannenclub doet het.

√ Alles heeft te maken met een hoerenkot en een drukkerij.

√ Eigenlijk willen we hier niet meer over weten.

√ Die gemengde club blijft een goed gedacht.

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)

 016/201.301

(advertentie)

MAANDAG

- 19.00 u **KONSERT** Luc Rombouts en Twan Bearda brengen een Beiaardrecital op de beiaard van de universiteitsbibliotheek, in Tuin der Letteren, toeg. gratis, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
- 20.00 u **FILM** Grand Cru: 'Broken Arrow' van John Woo, in in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.00 u **KONSERT** Frans Bauer, in Stadschouwburg, toeg. 950/750/650/500, org. Impressariaat Jacques Senf.
- 20.00 u **OPEN VERGADERING** Als special act zullen Peter T. Jones en Bart Naessens, beiden ingenieur en doctoraal onderzoeker, er een uiteenzetting geven over de klimaatsverandering t.g.v. het broeikaseffect, in Los Buenos, Parkstraat 14, toeg. gratis, org. Socialistische Jonge Wacht (SJW).
- 22.30 u **FILM** New Harvest: 'La Carnada' van Marianne Eyde (Belgische première), in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

DINSDAG

- KONSERT** The Black Crowes & Jimmy Page, in Brabant, org. On The Rox.
- 19.00 u **ETEN** Vegetarische, biologische volkskeuken, in Temahuis Inamo (Halfmaartstraat 19), org. Temahuis Inamo.
- 19.00 u **KONSERT** Luc Rombouts brengt een Beiaardrecital op de beiaard van de universiteitsbibliotheek, in Tuin der Letteren, toeg. gratis, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
- 20.00 u **FILM** New Harvest: 'La Carnada' van Marianne Eyde (Belgische première), in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.00 u **FILM** Grand Cru: 'Broken Arrow' van John Woo, in in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.00 u **TEATER** Het Gevolg speelt: 'Dodendans', in Stadschouwburg, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Bach Pianofestival: Pianodocenten van het Lemmensinstituut spelen stukken van Bach, in Konzertzalen Lemmensinstituut, toeg. 250/200, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.

WOENSDAG

- 13.00 u **KONSERT** Trio Derolez speelt romantische kamermuziek op het UUR KULTUUR, in Kapel van het Iers College (Damiaanplein), toeg. gratis, org. Cultuurcoördinatie KU Leuven.
- 18.30 u **ETEN** Volkkeuken: volwaardige veganistische maaltijd, in Sociaal Centrum Villa Squatus Dei (Schapenstraat 29), toeg. vrije bijdrage, org. Sociaal Centrum.
- 19.00 u **KONSERT** Carl Van Eyndhoven brengt een Beiaardrecital op de beiaard van de universiteitsbibliotheek, in Tuin der Letteren, toeg. gratis, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
- 19.00 u **KONSERT** Eddy Mariën brengt een Beiaardrecital op de beiaard van de universiteitsbibliotheek, in Tuin der Letteren, toeg. gratis, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
- 20.00 u **TEATER** Maatschappij Discordia: repertoire, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
- 20.00 u **FILM** Lars Von Trier-avond met de films: 'Epidemic' en 'Element of Crime', in AV 01.12, org. Da Extravaganza Alternativa Dayz.
- 20.00 u **TEATER** Teater Zuidpool speelt 'De Invreter', in Stadschouwburg, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Fluxus. Voorprogramma: Limbrant, in Wagehuys, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Bach Pianofestival: Pianodocenten van het Lemmensinstituut spelen stukken van Bach, in Konzertzalen

- Lemmensinstituut, toeg. 250/200, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
- 20.15 u **KONSERT** La Stagione Frankfurt onder leiding van Michael Schneider brengt in het kader van Bachprojekt 2000 en Musica Antiqua Leuven stukken van Bach en Vivaldi, in aula Pieter De Somer, toeg. 650, org. Musica Antiqua Leuven.

DONDERDAG

- 18.00 u **LEZING** Lezing van professor Annie Hondegem over 'Emansipatiegericht personeelsbeleid: theorie en praktijk', in auditorium Michotte (lokal 91.93), Psychologisch Instituut, toeg. gratis, org. Interfakultair College Genderstudies.
- 19.00 u **KONSERT** Koen van Assche brengt een Beiaardrecital op de beiaard van de universiteitsbibliotheek, in Tuin der Letteren, toeg. gratis, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
- 20.00 u **TEATER** Maatschappij Discordia: repertoire, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
- 20.00 u **TEATER** Braakland/ZheBilding speelt 'Mitrajet', in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **MUZIEKTEATER** Het Alibi Collectief brengt 'A12', in Stadschouwburg, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Bach Pianofestival: Pianodocenten, docenten strijkers van het Lemmensinstituut spelen stukken van Bach, in Konzertzalen Lemmensinstituut, toeg. 250/200, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
- 20.00 u **FILM** '1984', in Auditorium Vesalius 01.12, toeg. gratis, org. Socialistische Jonge Wacht (SJW).

VRIJDAG

- 19.45 u **FILM** Samen naar de film, in Studio's, org. Labyrint.
- 20.00 u **TEATER** Maatschappij Discordia: repertoire, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
- 20.00 u **TEATER** Braakland/ZheBilding speelt 'Mitrajet', in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Clouseau, in Stadschouwburg, toeg. 1250/100/900/500, org. Vriendenkring 2000.
- 22.00 u **FUIF** Holebi-fuif, in Lido, org. Driekant.

ZATERDAG

- 13.00 u **SPORT** Rekreatief tafeltennistornooi, in Sporthal Lubbeek, Gelleberg 14, org. Labyrint.
- 15.00 u **KONSERT** Up With People, in Stadschouwburg, toeg. 950/750/650/500, org. Vriendenkring 2000.
- 20.00 u **VERGADERING**, in Couperus & Cocteau, Diestsestraat 245, org. Labyrint.
- 20.00 u **SAMENKOMST** Vrouwenkafé, in Bar Del Sol, Schapenstraat 105, org. Labyrint.
- 20.00 u **TEATER** Braakland/ZheBilding speelt 'Mitrajet', in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Up With People, in Stadschouwburg, toeg. 950/750/650/500, org. Vriendenkring 2000.

ZONDAG

- 15.00 u **TEATER** Braakland/ZheBilding speelt 'Mitrajet', in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Ivan Smeulders 'Virtuose Akkordeon', in Wagehuys, toeg. 200, org. CC Leuven.
- 22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stucbar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

- 19.45 u **ONTSPANNING** Relaxatie: dé ontspanningsactiviteit van de Zomerdaagse 2000, in op het Hooverplein, org. &of.
- 20.00 u **FILM** Artefact/Grand Cru: 'Face/Off' van John Woo, in Stuczaal, toeg. 100/120/150/175, org. Stuc.
- 20.00 u **MUZIEK** Oorgetuigen: Serge Simonart, org. Kultuurraad.

Alfa

- 16/11 om 20.00 u: Minivoetbal heren Alfa vs Terbank, in Sportkot, rood veldje.
- 20/11 om 14.00 u: Amerikafeestweek: pannenkoeken, in Praatkamer Fakbar Letteren.
- 20/11 om 20.00 u: Amerikafeestweek: gratis films: 'Stigmata' en 'Legends of the Fall', in MSI 02.28.

Bios

- 13/11 Cocktailavond, in Tir Na N'og.

Chemika

- 13/11 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut.
- 16/11 om 22.00 u: Recup-fuif, in Blauwe Kater.
- 20/11 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut.

Cluster

- 14/11 Bachpianofestival door docenten piano en strijkers, in Lemmensinstituut.
- 15/11 Bachpianofestival door docenten piano en strijkers, in Lemmensinstituut.
- 15/11 om 22.30 u: Jam-sessie Jazz, in Commerce.
- 16/11 Bachpianofestival door docenten piano en strijkers, in Lemmensinstituut.

Ekonomika

- 14/11 om 14.00 u: 24 uren van den Dulci, in den Dulci, toeg. gratis.
- 15/11 om 22.00 u: South Park TD 2e kan TEW, in Rumba.
- 20/11 om 22.00 u: Schuimparty met bekendmaking artiesten Smartlappenfestival, in Lido.

Eoos

- 13/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in perma Eoos (boven Fakbar Letteren), toeg. gratis.
- 15/11 om 22.00 u: Doop en doopfuif, in Plectrum, toeg. 60/90.
- 16/11 om 20.00 u: Oosterse Avond, muziek en klederdracht van het oosten, in Fakbar Letteren, toeg. gratis.
- 20/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in perma Eoos (boven Fakbar Letteren).

Geos

- 13/11 Doop en Doopkantus, in De Rector.

Germania

- 15/11 om 20.00 u: Gratis film, in MSI 03.18.
- 16/11 om 22.00 u: Provinciaal Wijnfestijn, in Praatkamer Fakbar Letteren.

Historia

- 14/11 Disco-fever, in Fakbar Letteren.

Katechetica

- 13/11 om 20.00 u: Film: 'American History X', in MTC 00.15.

- 22.30 u **FILM** New Harvest: 'L'Humanité' van Bruno Dumont, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

Klio

- 13/11 Doop en doopfuif, in Blauwe Kater.
- 14/11 om 20.00 u: Gratis Film: 'A Room with a View', in MSI 00.28.
- 15/11 om 20.00 u: Bacchantenavond, in MSI 02.18.
- 16/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in 's Meiersstraat 5.
- 20/11 Tapavond, in Fakbar Letteren.

LBK

- 14/11 om 20.00 u: Filmavond: 'Tarzan' en 'Saving Private Ryan', in Landbouwinstituut en Zooöologisch Instituut.
- 15/11 Dubbel-TD, in Lido en Samambaia.
- 16/11 om 21.00 u: Konsert Bloedserieus: Sarah, Decamerone en BUB, in aula Pieter De Somer.
- 19/11 IAAS-week.

Medica

- 13/11 Bloedserieus-kwis, in Alma II.
- 14/11 Bloedafnames, in De Valk.
- 15/11 Bloedafnames, in Sporthal De Nayer.

NFK

- 13/11 Gratis film, in VHI 00.14.
- 16/11 Poëzie-avond, in Biertuin.

Pedagogische Kring

- 15/11 om 18.00 u: Nacht van L'Affaire, in Kafee L'Affaire.

Politika

- 14/11 om 21.00 u: Sixtiesnight, in Politika Kaffee.
- 15/11 om 20.00 u: Film: 'The Big Lebowski', in APZ.
- 15/11 om 21.00 u: Beach Night (met zand en bikini's), in Politika Kaffee.

Psychologische Kring

- 16/11 om 22.00 u: Doop-TD, in Albatros.

Romania

- 13/11 om 20.00 u: Gratis film: 'Remains of the Day', in MSI 03.18.

VRG

- 13/11 om 20.00 u: Filmfestival: 'Before the Rain', in Vlaams Filmmuseum, Vanderkelenstraat 30.
- 14/11 om 21.00 u: Filmfestival: 'Amadeus', in KADOC-kapel.
- 15/11 om 20.00 u: Filmfestival: 'The Blair Witch Project', in Geheime lokatie (per bus).
- 16/11 om 22.00 u: Filmfestival: 'GO', in Samambaia.

WINA

- 15/11 B*R, in RC-bar.

“Mijn leven is te kort om aan slechte muziek te vergooien”

Ah sè, den onderkruiper van den Umo”, zo zou Clement Peerens hem begroeten. Wij hielden het bij Serge. Prince-adept en David Sylvian-fanaat, Simonart is een fenomeen: een journalist die sterk aanwezig is in zijn eigen stukken. Hij was onze man in Lourdes, maar eveneens onze man bij Lou Reed. “Next question, please,” beet die hem toe. Wij openden niet met: “Fuck off”, maar met een ander legendarisch sitaat.

Veto: “Spreek en u zult fout gesiteerd worden.” (Serge Simonart)

Serge Simonart: «Dat is zo. Ik heb thuis een interview liggen dat Madonna aan een Engels blad had gegeven. Via een Poolse en een Franse omweg vertaalden ze het terug naar schabouwelijk Engels. De antwoorden op een vraag over haar nieuwe cd klonken ongeveer als: “Ja, beton, riolering is zeker blauw indien maandagen niet, hahaha.” Nu, eerlijkheidshalve kan je Humo daar ook niet volledig van vrijpleiten. Tot een jaar of vier geleden werd het blad nog volledig handmatig in Wallonië gezet. Een ramp! Een artikel over David Sylvian vertaalden ze fout met als argument: “David Sylvian, non, c’est une erreur. Ça doit être Sylvain.” En dan komen er kwaai brieven op Humo.»

«Nog zo’n voorbeeld: ik zou ooit ergens verklaard hebben dat de mafia achter de come-back van Santana zat. Wat ik echt zei, was dat muzikliefhebbers er geen flauw idee van hebben hoeveel marketing achter sommige platen zit. In chatrooms op het Internet nemen mensen van platenfirma’s bijvoorbeeld een valse identiteit aan om de nieuwste The Offspring te promoten. Alternatieve groepen doen daar even hard aan mee. *Guerrilla Marketing* heten ze dat.»

«Het is ook een wijdverbreid misverstand dat er nog een scheidingslijn is tussen zogenaamde alternatieve en andere muziek. De marketing achter Whitney Houston is eksakt dezelfde als die achter R.E.M. Michael Stipe heeft altijd een imago van mensenschuwe kluizenaar gekultiveerd. Wel, ik weet pertinent dat Stipe voor de laatste R.E.M.-cd wereldwijd zestig interviews toestond.»

Veto: Welke interviews jaagden je kwa zenuwen de gordijnen in?

Simonart: «Heel weinig rockjournalisten durven toegeven dat ze ooit zenuwen hadden. Ik had het, denk ik, te pakken bij mijn eerste interview met Lou Reed in ‘92. Reed heeft een enorme hekel aan interviews en interviewers. Die dag was hij net afgekickt van heroïne en zat hij aan de drank. Een Waalse collega van mij is toen al *bleitend* naar buiten gekomen. Ik heb dat gesprek toen letterlijk weergegeven. Het eindresultaat was vrij behoorlijk, maar toch. Daar zit je bij Lou Reed, een gespierde mens die niet zou aarzelen je een mep te verkopen.»

«Nick Cave is nog zo iemand. In 1997 was zijn vriend Michael Hutchence net gestorven. Dat werd dus een heel zwaar, emotioneel interview, met een hoop dingen die ik niet mocht publiceren. Ook dat is trouwens een probleem. Eens je die mensen kent en hun vertrouwen hebt gewonnen, spreken ze de helft van de tijd off the record. Ofwel ben je een klootzak, publiceer je het en kan je het vergeten voor een volgende keer, ofwel zet je het er niet in, wat ook een onvoldaan gevoel oplevert.»

Veto: Is het een weldoordacht truukje om rockgroepen in je openingsvraag steevast op te hemelen? Hoop je zo op meer bereidwilligheid?

Simonart: «Ik interview alleen mensen die

ik graag heb. Er zijn twee soorten journalisten. Een eerste soort zijn de sado-masochisten, die graag platen afbreken. Makkelijk zat, schelden kunnen we allemaal. Ik hoor tot het andere ras, ik ben geen masochist. Mijn leven is te kort, dus ik wil alleen maar tijd steken in leuke zaken en mensen die ik bewonder en van wie ik nog iets kan leren.»

Veto: Nogal wat klassieke musici waren aangenaam verrast met je reportages over klassieke muziek. Is een teveel aan voorkennis soms niet schadelijk voor een rockjournalist?

Simonart: «De observatie is wel raak. Als

(foto Miek Stevens)

interviewer moet je altijd oppassen voor artiesten die je te goed kent. Het gevaar bestaat dat je eindigt met een inestueus onderonsje van ‘wij kennen elkaar’. En voorkennis? Ik dans heel graag. House, ambient, trance. laat maar komen. Toch verdiep ik me voor geen millimeter in die muziek. Het zegt me niets of ik al dan niet

Veto: Moet je rock met andere referentiekaders beoordelen dan klassiek?

Simonart: «Eigenlijk zou er geen verschil mogen zijn. In theorie moet je als journalist maar drie dingen kunnen: schrijven, perfect Engels spreken en passioneel met muziek bezig zijn. Je moet ook vlot *slang* begrijpen, Engelse comedyseries kennen enzovoort. Anders kan je het vergeten. In popmuziek heb je nu eenmaal een zeer breed referentiekader: popmuziek in films, op de radio, in reclame, het uitgaansleven, teater. Dat zijn allemaal verwijzingen die je in klassieke muziek niet of veel minder hebt.»

niemand zal toegeven dat hij het niet zou kunnen. Ze kunnen niet zeggen dat ik het slecht doe, dat ik geen Engels kan, niets van muziek ken of dat Humo nergens op lijkt. Het wordt dus: “Ja, ‘t is een dikke nek die altijd ‘ik’ schrijft.” Nu, ik heb geen zin om afstandelijke interviews te doen. Door passioneel met muziek bezig te zijn, ga ik ook gemakkelijker ‘ik’ gebruiken in een interview. *You can’t have it both ways*: ofwel spring je erin en zit je mee in het interview, ofwel schrijf je vanop een afstand. Je moet het effect krijgen dat ze tegen je praten zoals ze tegen een vriend zouden doen. Dan laten ze veel los. In zo’n geval moet je ‘ik’ gebruiken, dat gaat niet anders.»

Veto: Naast rockinterviews bedrijf je ook een soort undercoverjournalistiek.

Simonart: «Ik noem dat de ‘onze man’-stukken. Volgens mij is de enige goeie manier om over iets te schrijven het zelf te ondergaan. Neem nu dat bedelen op de Meir hier. Als je wil weten hoe het is om bedelaar te zijn, ga dan met Kerstmis drie dagen in de kou zitten bedelen. Je kan geen goed intens stuk over iets maken tenzij je het zelf doet. Ik merk nu ook dat die ideeën overal gejat worden. *Het leven zoals het is: Camping* is eksakt wat ik deed, maar dan met een kamera erbij.»

Veto: De Gert Van Nieuwenhove-vraag: vat je carrière samen aan de hand van vijf voorwerpen.

Simonart: «Eén: Spinal Tap. Ik heb de voorbije vier jaar verschillende reeksen gemaakt over rockanekdotes en nu zie je overal Spinal Tap. “It’s only rock ‘n roll”: je moet humor hebben, anders kun je zelf niet interviewen. De meeste van die Engelse groepen hebben gevoel voor humor en kennen alle Engelse komieken. Als je die als rockjournalist niet kent, kan je het vergeten.»

«Twee: meisjes. Er zijn veel te weinig vrouwen en meisjes in de popmuziek, zowel als muzikant als als journalist en bij de platenfirma’s, en daar zijn het dan meestal marina’s. Ik heb het altijd gehaat om in een mannenwereld te leven. Ik hou niet van voetbal, ik hou niet van tooghangen, ik hou niet van auto’s. Dus hoe meer meisjes, hoe liever.»

«Drie: Radiohead en Oasis. Ik vind dat je trouw moet blijven aan je idolen, zelfs al maken ze twee slechte platen en zegt iedereen dat het op niets trekt. Zelfs al lacht heel de wereld je uit, dan nog moet je de moed hebben om dat goed te blijven vinden. Ik zal *OK Computer* over twee jaar, als Radiohead door iedereen wordt uitgelachen, nog steeds dé plaat van de jaren ‘90 vinden en ik zal ook nog altijd vinden dat Oasis de beste singles heeft gemaakt.»

«Vier: drugs. Ik vind drugs belachelijk, onnozelen, ongezonder en duur. Je maakt er bovendien dealers rijk mee. Ik heb ze zelf nooit nodig gehad want mijn ervaring is dat wie boeiend is en zich amuseert al die bullshit niet nodig heeft. De muzikanten die drugs nemen, maken meestal ook de vervelendste muziek, op enkele uitzonderingen na. Dat vond ik overigens ook al toen ik zeventien was.»

«Vijf: handtekeningen. Ik heb nog nooit een handtekening gevraagd, toch niet voor mijzelf. Het is hoogstens een bewijs dat je iemand hebt ontmoet. Zo belangrijk is het ook allemaal niet. Het gaat om de muziek en niet om de t-shirts, collectors items of handtekeningen.»

Filip Hermans
Matthieu Van Steenkiste

Serge Simonart is te gast op Oorgetuigen van Kultuurraad, maandag 20 november om 20 uur in vergaderzaal drie op de eerste verdieping van ‘t Stuc. Tickets en info: 016/20.81.33.

“Geef mij een alternatief, en ik zal nooit meer ‘ik’ zeggen”

met een beroemde deejay op kafee zat.»

«Voor een interview ligt dat anders, dan moet je aan research doen. Toen ik Billy Corgans afscheidsinterview afnam, ben ik ook op het Internet gaan zoeken, vooral om te weten wat ik absoluut niet moest vragen. Met een beetje research stel je geen vraag die groepen al duizend keer gehoord hebben.»

de journalist egocentrisch is of dat hij zijn eigen aanwezigheid belangrijk vindt. Ik gebruik het ook absoluut niet om mijzelf in het zonnetje te zetten. Mijn interviews verschijnen in verschillende internationale bladen. Op die manier hoeft ik mij niet te bewijzen. Dat is een misverstand, opgeklopt door roddelaars en jaloeze mensen. Iedereen wil Billy Corgan interviewen, maar